კომუნისტი

ს. კ. პ. ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და საქარეგკომიტის ორგანო

4 მარტი შაბათი

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ. № 4. რედაქცია ღია ყოველ დღე გარდა უქმეებისა დილ. 9 საათიდან 2 საათამდე

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერთო №

50 შაბათი, 4 მარტი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი შაბათი, 4 მარტი 1922 წ. № 50

ორშაბათს, 6 მარტს, საღამოს 6½ საათზე,

კავშირების დიდ დარბაზში მოხდება

ამიერ-კავკასიის პროფკავშირების

პირველი ყრილობა

ადგილზე მოწვეულია, გარდა დელეგატებისა გადამჭრელი და სათათბირო ხმით, აგრეთვე პროფკავშირების გამგეობის წევრები და საქარხნო კომიტეტების თავმჯდომარეები ან მდივნები.

ყრილობის კომუნისტური ფრაქციის სხდომა დანიშნულია 6 მარტისადის დღის 12 საათზე პროფკავშირების პატარა დარბაზში.

ამავეს, 5 მარტს, პროფკავშირების საბჭოს პატარა დარბაზში შეესდგება

თბილისის კომიტეტის პლენუმის სხდომა

მოწვეულია პრეზიდიუმები: **ცენტრალური კომიტეტის, უმაღლესი სამეურნეო საბჭოსი, საქართ. პროფკავშირების ცენტრალურ საბჭოს, რუსეთის პროფკავშირების ცენტრ. საბჭოს და კავბიუროსი.**

დღის წესრიგი:

1) მუშების და წარმოებების მდგომარეობა წარმოებათა სამეურნეო საფუძვლებზე გადასვლის გამო.

2) ტარიფის შესახებ.

თბილ. კომიტ. მდივანი: **ლოლობერიძე.**

შაბათს, 4 მარტს, საღამოს 6 საათზე თფ. საქალაქო აღმასრულებელი კომიტეტის შენობაში შესდგება

თბილ. ქალაქის საბჭოს აღმასრულებელი კომიტ. სხდომა

გამოცხადება და დასწრება სავალდებულოა აგრეთვე ყველა წევრების და კანდიდატებისთვისაც.

პრეზიდიუმი.

პარტიის ყველა წევრების მიმართ

ძვირფასო ამხანაგებო!

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინა დაუყოვნებლივ მოახდინოს მთელ საქართველოს ტერიტორიაზე პარტიის წევრების მობილიზაცია წითელ არმიისათვის, მის გასაძლიერებლად.

ამახსოვნებო! მთელი მსოფლიოს მშრომელი მასსები აღფრთოვანებით აღვენებდენ თვალყურს რუსეთის წითელ არმიის ბრძოლას კაპიტალისტების, მემამულეების, მეფის გენერლებისა და იმპერიალისტების წინააღმდეგ, რადგანაც საბჭოთა რუსეთის წითელი არმია ეხლაც მსოფლიო რევოლიუციის ერთი მთავარი ძალთაგანია.

წითელი არმია შესდგა იმ პერიოდში, როდესაც იმპერიალისტურ ომიდან რევოლიუციის სამუალებით განთავისუფლებულ მუშებსა და გლეხებს მძიმედ დააწვათ ახალი სამოქალაქო ომი, რომელიც თავზე მოადგა მათ ძალაუფლება დაკარგულმა მტრებმა. მეფის ძველმა არმიამ მაზინვე დაიწყო დაბლა არა ამა თუ იმ ლოზუნგების გაკლენით და რევოლიუციის შეცდომებით, არამედ იმიტომ რომ მიხდა მშრომელთა მასსების უდიდესი აჯანყება გაბატონებული კლასების წინააღმდეგ.

ძველი არმია საბოლოოდ დაიშალა და გადაიქცა ნედლ მასალად, ამ დროს საკუთარმა და უცხო რეაქციამ თავი წამოყო და შეტევაზე გადავიდა საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ: საბრეთიდან—კრასნოვი და აღმოსავლეთიდან ჟოლგის, ურალის და ციბირის მხრიდან—ჩეხო-სლოვაკები. საჭირო იყო მათი დაუყოვნებლივი შეკუგდება, და მაშინ საბჭოთა ხელისუფლებამ მიმართა რუსეთის მშრომელებს: „მუშებო და გლეხებო, თქვენ ხედავთ რომ საბჭოთა რესპუბლიკა და რევოლიუცია უდიდეს საფრთხეშია. თქვენ, ძველი არმიის რგებიდან, ქარხნებიდან და სოფლებიდან გამოსულო მუშა-გლეხებო, თუ გინდათ გადაარჩინოთ სოციალისტური სამშობლო, დადექით ეხლავე წითელ არმიის დროშის ქვეშ, თუ არა და ყველაფერი დაიღუპება, „იკვდილი ან გამარჯვება“.

რუსეთის არმია, სახელოვანი წითელიარმია, შესდგა მოხალისეობის ნიადაგზე, იმიტომ რომ ის შეიქნა საბჭოთა ქვეყნის მტრებთან სასტიკი ბრძოლების პროცესში, რევოლიუციის იმ მწვავე გარდამავალ პერიოდში, როდესაც ძველი არმია დაიშალა და დაცნა, როდესაც ამასთან ერთად დაინგრა სამეფო მმართველობის ძველი აპარატიც.

მოხალისეობა პრინციპით ხელმძღვანელობა იყო დროებითი; საბჭოთა ხელისუფლებამ რუსეთში მოაწყო ბრძოლის უნარის მქონე უდიდესი წითელი არმია ხალხს მშრომელი კლასების მობილიზაციის საშუალებით: მუშებისა და გლეხების პარტიას და საბჭოთა ხელისუფლებას, რომლებიც ეყრდნობოდენ ამ კლასებს, არავითარ შემთხვევაში არ შეეძლოთ ქვეყნის თავდაცვის საკითხი დაესვათ საძოქალაქო ომის და რევოლიუციონურ ეპოქის პირობებში ძველ ლოზუნგთა თავისუფალი ზეგავლენის პოზიციებთან დაკავშირებით.

მენშევიკების რეჟიმს წინააღმდეგ მშრომელთა მასსებმა აჯანყებით შედეგათ საქართველომ მოიპოვა საბჭოთა ხელისუფლება საბჭოთა რუსეთის წითელი არმიის საშველებით.

ამ უკანასკნელ ფაქტს ყალბდიყენებს ჩვენი ბატონები: ქართველი ბურჟუიები, ევროპის სოციალ შემთანხმებელები და ანტანტის კაპიტალისტები გაიძახიან ყოველ ბერ ვ საბჭოთა იმპერიალიზმი გამარჯვებაზე საქართველოს დემოკრატიზე, ოსეთის ხიზტიტუტურფა საქართველოს დამონებაზე და სხვ.

ამახსოვნებო, თქვენ იცით აგრეთვე, რომ საბჭოთა ფედერაციამ მიწვეულია გენუას საერთაშორისო კონფერენციაზე, რომელიც უნდა შედგარიყო 8 მარტს. კონფეერენცია იდება, მაგრამ მისი მოწვევა უახლოეს ხანამი აუცილებელია, რადგანაც გაწვავებული კლასიური წინააღმდეგობათა ზოდა ევროპაში აიძულებს ყველა ქვეყნის კაპიტალისტებს გამოსძებნონ საშველება და ზომები მსოფლიო მეურნეობის აღსადგენად ამ საქმიან მუშაობაში საბჭოთა ფედერაციის მონაწილეობით.

საქართველოს მენშევიკები, გენდერსონის და კომპანიის პირით ევროპის იმპერიალისტები კონფერენციის წინ მოითხოვენ საბჭოთა რუსეთისაგან საქართველოდან რუსეთის წითელი არმიის გაყვანას.

მშრომელი გლეხობა და მუშათა კლასი საქართველოს საბჭოთა პირველი ყრილობის სახით აღფრთოვანებით მიესალმენ რუსეთის წითელ არმიას, როგორც ზრომის არმიას, როგორც არმიას კომუნისტური ინტერნაციონალისას. მაგრამ იმისთვის, რომ ჩავაჩუქოთ მთელი ეს კაპიტალიზმის ლაქიები დაწყებული ლოიდ-ჯორჯიდან და გათავებული გენდერსონით, იმისთვის, რომ გამოვგლიჯოთ ხელიდან ჩვენ წინააღმდეგ მიმართული კიდევ ერთი არგუმენტი ქართველ მენშევიკებს, უნდა შევქმნათ პატარა, მაგრამ ძლიერი ქართული წითელი არმია.

ჩვენ გვაქვს აგრეთვე ობიექტიური შესაძლებლობა მოვაწყოთ საკუთარი წითელი არმია აგებული მტკიცე და მეცნიერულ საფუძვლებზე. მტკიცე და ძლიერ წითელ არმიაზეა დამოკიდებული საბჭოთა ხელისუფლების არსებობა საქართველოში, იმისთვის კი რომ შეექმნათ ხანდაზილად ძლიერი წითელი არმია, ჩვენ უნდა ავაგოთ ის უფრო გაძლიერებულ კომუნისტურ კადრებზე. პარტიის წევრების მობილიზაციამ წითელ არმიაში უნდა ჩაუყაროს საფუძვლები, რომლებზედაც ამენდება საბჭოთა საქართველოს წითელი ჯარი.

კომუნისტურ პარტიის ყველა წევრები უნდა შეხვდნენ ამ მობილიზაციას მთელი თავის სერიოზულობით და ყურადღებით, რომლებსაც მოითხოვს ჩვენი შინაური და საერთაშორისო მდგომარეობა. საქართველოს კომუნისტურმა პარტიამ, მისმა თბილისის ორგანიზაციამ უნდა მისცეს არმიას თავის რიგების საუკეთესო წევრები: უფრიკი და მტკიცე კომუნისტები, რომლებიც სახელოვნად შეასრულებენ მათზე დაკისრებულ მსოფლიო რევოლიუციის საქმეს.

იცოდეთ ახსნაგებო, რომ ქართული წითელი არმია უნდა იქნეს ერთი იმ მთავარი ძალთაგანი, რომელზედაც ეყრდნობა ჩვენი საბჭოთა ხელისუფლება, გახსოვდეთ რომ თქვენზეა დამოკიდებული წითელი არმიის გამტკიცება და მისი დისციპლინის შენ ნა.

კომუნისტური სალამით

საქართველოს კომუნისტური პარტიის თბილისის ორგანიზაცია.

საქართველოს საბჭოთა პირველი ყრილობა

ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაცია

მოხსენება ამხ. მამია ორახელაშვილის

ჩვენთვის არ არის ძნელი გაგება იმისა, რომ ხალხის ეკონომიური წარმატება მაშინაა შესაძლებელი, მაშინ აყვავდება, მაშინ მომაგრდება და, გაიზლება როცა მას ექნება ფართო სამეურნეო ტერიტორია. ჩვენთვის ანბანია, რომ პროლეტარული მეურნეობა მით უმეტეს საჭიროებს ფართო ასპარეზს. ამიერ-კავკასია ყოველთვის იყო და დარჩა ერთ სამეურნეო სხეულათ. ცალკე ეკონომიურად განვითარება, ეკონომიური ბოგინობაც კი არ შეუძლიან არც ერთ რესპუბლიკას, არც საქართველოს და არც აზერბეიჯანს, თუ კი მათი ძალღონე, მათი საეკონომიო საქმიანობა არ იქნება შეფარდებული და დაკავშირებული სხვა რესპუბლიკასთან, თუ მათ ზოლის არ მოხდება უმჯობეესი თანამშრომლობა და შრომის განაწილება, თუ არ დამყარდა ცოცხალი ეკონომიური კავშირი, თუ არ გაიბა ეკონომიური საქმიანობის მფეთქავი ძარღვი, საქართველოს ეკონომიურად დამოუკიდებლობა ყოველად წარმოუდგენელია,—წარმოუდგენელია აგრედვე სოხეთისა და აზერბეიჯანის ბაქოს ნავთს მოკლებული საქართველო—ეს არის საქართველო დაქვეითების გზაზე შემდგარი, საქართველო ლიმონივით გამოფიტული, ეს თვალსაჩინო გახდა ყველასთვის მენშევიკების ბატონობის უკანასკნელ თვეებში, როცა მათ მოესპოთ ბაქოს ნავთი: გაჩერდა თითქმის მთელი ნრეწველობა, გაძნელდა რკინის გზის მუშაობა. და ფიქრი აღორძინებისა და განვითარების შესახებ დარჩა ოცნებათ. პირიქით, აზერბეიჯანის ნავთის მრეწველობის განვითარება საქართველოს ბუნებრივი სიმდიდრის გარეშე, მისი ტყეების, რკინის გზების და ნავთსადგურების გამოუყენებლად ყოვლად წარმოუდგენელია.

ამ მხრივ, ეს კუთხე ამიერ-კავკასიად წოდებული, არის თავისებური კუთხე, სადაც მოიპოვება ყოველივე ის, რაც საჭიროა მისი ეკონომიური აღორძინებისა და განვითარებისათვის. და რასაკვირველია, თუ მას ეყოლება დამხმარე, თანამგრძნობი რომელიმე დიდი სახელმწიფოთაგანი, რომელსაც ექნება მეტი ეკონომიური დოვლათი და რესურსები და თუ ის უანგაროთ დაეხმარება თავის ტექნიკით და სხ. ასეთი მხარის განვითარება და აყვავება არის ახლო ნომავლის საქმე და ძლიერ ადვილიც. ასეთი დამხმარე არის საბჭოთა რუსეთი განაწამები, მაგრამ მაინც დიდი რესპუბლიკა მშრომელთა, აიღეთ ის საშური მუშაობა, რომელიც ამ რესპუბლიკებს მარდებთ, რომლითაც უნდა სძლიონ სხვა და სხვა კრიზისი: სასურსათო, ტრანსპორტისა, სათბობის მასალის და სხ. თუ ჩვენ არ შევაერთეთ ჩვენი ძალღონე ამ საკითხში, თუ ერთად არ ვიქნით, თუ არ გამოვალთ ერთ ფრონტით, მაშინ ამ კრიზისის ძლევა, ამ ფრონტზე გამარჯვება შეუძლებელია. საქართველოს უძახდენენ „კეულურუნნაია“ რესპუბლიკას—ამ რესპუბლიკას არა ყოფნის თავისი საკუთარი მეტი, ბაბასადამე, სად არის წყარო მისი საკმაო სარჩოსი? ეს არის რუსეთი და მეზობელი აზერბეიჯანი. დიქტატურა თხოულობს თავის ბარჯს. ეს იაფად არ უჯდება ხალხს. მას ყველა ეპოქაში—სდგეს ეოთგვარი დაქვეითება მეურნეობისა, დახარჯვა საწარმოო ძალეთისა. ასეთ ეპოქას განიცდიან საბჭოთა რესპუბლიკებიც. და თუ გვუსურს გახანგრძლივდეს და გაძლიერდეს დიქტატურა პროლეტარიატისა, უნდა დაკმაყოფილოთ ის პირობები, რომელმაც გამოიწვია ეს მეურნეობის დახარჯვა. და თუ სასურსათო კრიზისს ვერ დავსძლევთ, ბაბინ ამ კრიზისიდან ვერ გავალთ. ამიერ-კავკასიაში არის ბევრი ჯერ კიდევ დაუმუშავებული ადგილები, მაგალითად, ადერბეიჯანში არის მულანის ველი, რომელსაც სჭირია ხბილოდ მოიწყვა, მიწა აქ ხოყიერი და მოსავლიანია, და საკმარისია იგი მოვიწყათ, რომ მთელი ამიერ-კავკასია უზრუნველყოფილი დარჩეს პურით. ეს არის ძნელი საქმე, მისი დაძლევა შეიძლება თუ ამ ბრძოლის ველზე გამოვა არა მარტო ადერბეიჯანი, არამედ ამიერ-კავკასიის სამივე რესპუბლიკები და მათ დაეხმარებათ რუსეთი, რომელიც ჩვენთან შედარებით მაინც მდიდარია, რომელსაც აქვს ბლომად ტეხნიკური საშუალებანი. ამ ველის მორწყვა ნიშნავს იმას, რომ ამიერ-კავკასია მაძღარი იქნება. მულანის პურით შეიძლება გამოიკვებოს მთელი ამიერ-კავკასია. და ცოტა ოდენი სანღვარ გარეთაც გაიტანოს. ამ აუცილებელ საქმისათვის საჭიროა შეერთება, ყველა სამეურნეო ძალღონისა, მთელი ტეხნიკური საშუალებისა და, თუ შესაძლებელია, თანხებისაც. მეორე საკითხია,—დიქტატურის გაძლიერების საკითხი. ეს შეიძლება ელექტროფიკაციის სახით. ჩამორჩენილ ქვეყნებში, სადაც არ არის განვითარებული მრეწველობა, სადაც სჭარბობს სოფლის მეურნეობა, ელექტროფიკაციის საქმეს დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს რიმელიც ანმიშავებს როგორც წარმოებას, ისე სოფლის საწარმოო დაწესებულებებს. ეს არ არის მოდის ლოზუნგი. ეს არის დღიური საკითხი. და ამ ელექტროფიკაციის საკითხის გადაჭრა ამიერ კავკასიაში, რომელიც მდიდარია ბუნებრივი ძალებით: წყალ-

---

უფრო გაძლიერებულ კომუნისტურ კადრებზე. პარტიის წევრების მობილიზაციამ წითელ არმიაში უნდა ჩაუყაროს საფუძვლები, რომლებზედაც ამენდება საბჭოთა საქართველოს წითელი ჯარი.

კომუნისტურ პარტიის ყველა წევრები უნდა შეხვდნენ ამ მობილიზაციას მთელი თავის სერიოზულობით და ყურადღებით, რომლებსაც მოითხოვს ჩვენი შინაური და საერთაშორისო მდგომარეობა. საქართველოს კომუნისტურმა პარტიამ, მისმა თბილისის ორგანიზაციამ უნდა მისცეს არმიას თავის რიგების საუკეთესო

ფედერაცია

აზერბეიჯანის და სოხეთის შემდეგ, სრულიად საქართველოს საბჭოთა პირველმა ყრილობამაც სთქვა თავისი გადამჭრელი ავტორიტეტული სიტყვა ამიერ კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერატიული გაერთიანების შესახებ. ქვეყნის უზენაესმა ორგანომ ნათელი გამოხატულება მისცა ჩვენი მშრომელი ხალხის ნება-სურვილს, მის მედგარ მიდრეკილებას ფედერატიულ კავშირისადმი მეზობელ ძმურ სახელმწიფოებთან. ამ ყრილობაზე დასრულდა ფორმალურათ ჩვენი პარტიის მიერ მშრომელი ხალხის ფართო მასებში აღფრთოვანებით ჩატარებული კამპანია ფედერაციისა და უახლოეს დღეებში ადგილი ექნება რესპუბლიკების სრულუფლებიან ორგანოების კონფერენციას, რომელიც ფაქტიურათ დასრულებს ამ კამპანიის დროს წარმოებულ წინასწარ პრაქტიკულ მუშაობას და დასწყისს მისცემს დეიურე ამიერ-კავკასიის კავშირს.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვან მომენტში უხდება საბჭოთა რესპუბლიკებს საკავშირო გაერთიანების ჩამოყალიბება. ამ განსაკუთრებულ ნიშანსატარებს ეს მომენტი როგორც რესპუბლიკებს შინაური, ისე მათი საგარეო, საერთაშორისო ურთიერთობების მხრივ. დღეს პირველათ ეძლევათ მათ შ მიხვევა გაერთიანებული საკავშირო პოლიტიკური და ეკონომიური ორგანოების ხელმძღვანელობით მოახდინონ თავის ძალთა ჭეშმარიტი კოოპერაცია, ერთიანი მუშტის შეკუმშვა, საერთო ძალით გარკვეულ წერტილებზე დასარტყამათ.

პირველი გმირული სამხედრო პერიოდი ბურჟუაზიულ რკალში მომწყვდეულ დიდი საბჭოთა ფედერაციის ბრძოლის გათავდა ჩვენი რესპუბლიკების მშრომელი მასების ფაქტური თანამშრომლობის გარეშე, მათ მასიურ დაუხმარებლათ ცეცხლითა და სიკვდილით მქმნავ აუარებელ ფრონტებზე. უკვლება თავის არსებობის მან მოიპოვა, ამ რესპუბლიკების სანხედრო დახმარებას მოკლებულმა. მათი ფაქტიური თანამშრომლობის დაწყება ხვდება იმ ხანას, როდესაც რუსეთის რევოლიუცია, არსებითად მასაზრდოებელი და სულის ჩამდგმელი განაპირა ქვეყნებისათვის, მათ რიცხვში ამიერ კავკასიისათვისაც, გადადის სამეურნეო აღმშენებლობითი მუშაობაზე. ეს მუშაობა სწარმოებს თითქმის ერთი წელია. მიუხედავათ მძვინვარე ეკონომიური და პოლიტიკური კრიზისისა, რომელსაც განიცდის ბურჟუაზიული ქვეყნები, მიუხედავათ მრავალი ობიექტიური პირობებისა, რომლებმაც ოთი სამყაროს ბრძოლის შედეგათ მოგვცა ერთნაირი წონასწორობა მათ დამოკიდებულებაში, ჩვენ დღეს არ შეგვიძლია გადაჭრით ვთქვათ, რომ დაბოლოს მშვიდობიანობის კურსი შეურყეველათ არის ნაკარნახევი დღევანდელი დროისა და გარემოებათა გამო, რომ ჩვენ შეგვიძლია ცოტათ თუ ბევრათ დამშვიდებით მთელი უნარი შემოქმედებია ვიხმაროთ აფორიაქებული ეკონომიური ცხოვრების მოსაწესრიგებლათ.

საბჭოთა ფედერაციის მტერთა ბანაკში იხედება საკმაო გარკვევით წინ წამოჭიმული ის ნაწილი კოალიციის, რომელიც მუდამ შეურიგებელი იყო. სახეში გვყავს საფრანგეთი და მასი გავლენა რუსეთთან „ერთიანშრომლობის“ კამპანიაზე, რომლის ინიციატორი იყო დიდი ბრიტანეთის მქონებელი კლასების გარკვეული წრეები დავით ლლოიდ ჯორჯის მეთაურობით. ფაქტები ხელ-ახალი საინტერვენციო მზადების თან და თან დასანახი ხდება. ხშები რუსეთის თეთრგვარდიელთა ისევ და ისევ ამოძრავების, მცირე ანტანტის ქვეყნებში გარკვეულათ ისმის. ეს გარემოება რამოდენიმეთ ანელებს ჩვენ მოწინააღმდეგე „შემთანხმებლებთა“ სურვილს გენუაში განძრახული კონფერენციის დაჩქარებით მოწვევის შესახებ, როგორც ამის განძრახვა იყო დღემდი. ეს კონფერენცია კიდევაც გადადებული შეიქნა საფრანგეთის დაჯენებითი მოთხოვნით. აქედან გარკვეული დასკვნაა გამოსატანი. მოსკოვი—ეს გმირული და შორს მჭვრეტი გუშაგი რევოლიუციის და საბჭოთა ქვეყნების სადარაჯოზე თავის ობსერვატორიის სიმაღლიდან მჭვრეტი თვალით ხედავს რეაქციის შორ ჯურღმულებში ჯვლავ ამოძრავებულ ძალებს და გამაფრთხილებელ პაროლს აგზავნის, როგორც მთელი ფედერაციის საყურადღებოთ, ისე მსოფლიო რევოლიუციონურ მუშათა კლასის გასაგონათ. ცხადია, რომ ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ აქ, ჩვენ—ჩვენ პოსტებზე, ამიერ-კავკასიაში, მოსალოდნელი ამბების შესახვედრად. სულ ყოველისფერი მოსალოდნელია და ისიც, რომ შეიძლება საჭირო და აუცილებელი შეიქნეს კოოპერაცია იარაღით ხელში საბჭოთა დიდ რესპუბლიკებთან. ეს არის ერთი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი მომენტი ჩვენი დაკომპარეობის. ანნაირად საკითხები თავდაცვის, საკითხები მტკიცე სამეფო ძალის შექმნის აზიის ერთ-ერთ ფორპოსტზე, სდგებიან ჩვენ წინ და ანნაირად სასწრაფო და მთელი ჩვენი ენერგიით ბზადება არის ერთი უთავრესი თუ არა ყველაზე უთავრესი საგანი ფედერატიული ორგანოსი, რომელმაც უხდა ამოქმედოს რუსეთთან უკ დროესი კავშირის გზით.

მეორე მომენტია შინაური მდგომარეობა, მეზობელ რესპუბლიკების სამეურნეო ცხოვრების გაჯანსაღება. მათი მრეწველობა, სასოფლო მეურნეობა, ტრანსპორტი, ფინანსები, სასურსათო საქმე და სხვ.—აი ის სფეროები, რომლებიც უდიან დაფლავ და მედგარ მუშაკთ ერთი გარკვეული გეგმით ამოძრავებულთ, ერთი ცენტრალური ხელმძღვანელობის ქვეშ დაყენებულთ, რომლებიც გაგრძელებენ უკვე ერთი ხანია დაწყებულ საქმეს, უკეთეს პირობებში რა გორც ტეხნიკურად ისე პოლიტიკურად. პოლიტიკურად, რადგან რომ მთელი ამიერ-კავკასია ეზრუნველყოფილი დარჩეს პურით. ეს არის ძნელი საქმე, მისი დაძლევა შეიძლება თუ ამ ბრძოლის ველზე გამოვა არა მარტო ადერბეიჯანი, არამედ ამიერ-კავკასიის სამივე რესპუბლიკები და მათ დაეხმარებათ რუსეთი, რომელიც ჩვენთან შედარებით მაინც მდიდარია, რომელსაც აქვს ბლომად ტეხნიკური საშუალებანი. ამ ველის მორწყვა ნიშნავს იმას, რომ ამიერ-კავკასია მაძღარი იქნება. მულანის პურით შეიძლება გამოიკვებოს მთელი ამიერ-კავკასია. და ცოტა ოდენი სანღვარ გარეთაც გაიტანოს. ამ აუცილებელ საქმისათვის საჭიროა შეერთება, ყველა სამეურნეო ძალღონისა, მთელი ტეხნიკური საშუალებისა და, თუ შესაძლებელია, თანხებისაც. მეორე საკითხია,—დიქტატურის გაძლიერების საკითხი. ეს შეიძლება ელექტროფიკაციის სახით. ჩამორჩენილ ქვეყნებში, სადაც არ არის განვითარებული მრეწველობა, სადაც სჭარბობს სოფლის მეურნეობა, ელექტროფიკაციის საქმეს დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს რიმელიც ანმიშავებს როგორც წარმოებას, ისე სოფლის საწარმოო დაწესებულებებს. ეს არ არის მოდის ლოზუნგი. ეს არის დღიური საკითხი. და ამ ელექტროფიკაციის საკითხის გადაჭრა ამიერ კავკასიაში, რომელიც მდიდარია ბუნებრივი ძალებით: წყალ-

მათი „მუშაობა“

პოლონეთი, ფინლიანდია, რუმინია, და სხვა პატარა სახელმწიფოები, იმპერიალიზმის საკეთილდღეოთ და მათივე ლოცვა კურთხევით, კვლავ გულმოდგინეთ ამდიდრებენ იმ არქივს, რომელიც სავსეა დიდ სახელმწიფოთაგან პატარა ერების გაბრიყვებაგასულელების შემთხვევებით და ტრალიზმით ალაგ-ალაგ და მშროველი ხალხის სისხლით შეღებილ მრავალ მეტყველ საბუთებით.

საბუფეროთ შექმნილ და კაპიტალიზმის ბრმა იარაღათ გამხდარ ამ პატარა სახელმწიფოების სათავეში მოქცეულ ბურჟუაზიის „ბრძენ“ ლაქიებს, ხშირათ ავიწყუებათ წარსულის მწარე მაგალითები, ცხოვრების ულმობელი და გარდუვალი კანონები, იმპერიალიზმ კაპიტალიზმის ბუნება და ზოჯჯერ სოციალიზმის საფოსელშიაც კი გახვეულნი, ცხოვრების სამზრუნველოთ ბგლებს მიმართავენ.

ასეთი „სიბრძნე“ მათ წარსულშიაც ხშირათ გამოუჩენიათ და მას სხვა არაფერი მოყოლია თუ არა იმედის გაცრუება და სასიწარავეთა, მაგრამ იმპერიალიზმის ლაქიები თვალებს იბრმავებენ ამ ახლო წარსულის წინაშე და ხალხის ბედსა და სასიცოცხლო ინტერესებს იმპერიალისტების გულის მოსაგებათ ყოველ სიკვდილ-სიცოცხლის სასწორზე სდებენ.

ქართველ ხალხში გაკოტრებულნი და აქედან გადარეკილი ქართველი მენშევიკებიც ამ გზით ცდილობენ თავის ბატონობის აღდგენასა და ქართველი ხალხის „გაბედნიერებას“. მხკავსათ რუსეთისა და სხვა მრავალ რესპუბლიკათა ყოფილ მთავრობისა, რევოლიუციის გრიგალმა თავის ქვეყნის საზღვრებიდან რომ გააძევა, დაეხეტებიან ეს ვიკატონები ლოიდ ჯორჯ პუანკარე ბრიანის კარებთან და ხან მაახოვარივით ემუდარებიან, ხანაც სახუმარო ნოტებს უგზავნიან პატარა ერების ისტორიულ ბტრებს. აქ არა მარტო დაბრმავებაა თვალების იმპერიალიზმის ბუნების წინაშე, უსირცხვილო ღალატი ქართველი მშრომელი ხალხისა, არამედ უნამუსოთ ზურგიდან მახვილის ჩაცემაა იმ ერებისათვის, რომლებიც მათი ბატონობის ქვეშ სულსა ღაფავენ ასეთი ნოტებით და მიმართვებით მენშევიკები და სხვა ჯურის კონტრ-რევოლიუციონერები ამ პატარა ერების სულთა ხუთავებს აძლევენ სამართლიანობისა და თავისუფლების მო

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ. № 4. რედაქცია ღია ყოველ დღე გარდა უქმეებისა დილ. 9 საათიდან 2 საათამდე

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერთო №

ვარდნილებით და იმ წყაროებით, საიდანაც თანამედროვე ტეხნიკა ამოსწურავს ელექტროფიკაციისათვის საჭირო ძალას. ეს კი ადვილად შესაძლებელია—მაშინ, როდესაც ჩვენ ამბობ, მე მგონია, რომ სამეურნეო

სარჩლები მანდატს, რასაც უკიდურესად საჭიროებს ის დღეს, მთელი ქვეყნიერების მშრომელ ხალხთა თვალების ასახვევად და მოსატყუებლად იმპერიალისტები სათანადოთ იყენებენ ამ მანდატს და შეიძლება სხვა მიზეზების შორის ამ მიზეზს მთლად არა საპატიო ადგილი არ ეკუთვნოდეს იმაში, რომ მათ ბატონობას ჯერ კიდევ არ მოლებია ბოლო.

ამ მხრივ საყურადღებო ცნობა იყო ამას წინად რუსეთის პრესაში აღნიშნული და ჯეროვანად დაფასებული. ინგლისის „მუშათა“ პარტიას და მას ბელადს გენდერსონს ერთა თვითგამორკვევა და პატარა ერების მოსარჩლეობა მაშინ თუ არ ახსოვს, როდესაც მისი ხელმძღვანელი ანტანტის იმპერიალიზმი უღერთოდ სჩაგრავს, სულს აძრობს და ყლეფს მთელ რიგ კოლონიებს ინდოეთ-ეგვიპტედან დამოკიდებული, ეს სამართლიანობა მაშინ ძოაგონდა, როდესაც საქართველომ ინგლისის იმპერიალიზმის გავლენის სფეროს თავი დააბწია და ამ გავლენის ბრმა იარაღები და მისი საქართველოს მასშტაბით გამტარებელნი, თავის მიწა-წყლიდან გააძევა. გენდერსონს რომ სიმართლისა და თავისუფლების მოსარჩლეობა აინტერესებდეს, ის იქ აიმაღლებდა თავის ხმას, სადაც ნამდვილად ერთიც და მეორეც შელახულია. და თუ ეს არ მოხდა, არ მოხდა იმიტომ, რომ მათი მხრივ თავისუფლების მოსარჩლეობაზე ლაპარაკი ძალიან ადვილია და ისინი მხოლოდ იმას სტირიან, რომ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებით თავის ხაზეინ-იმპერიალისტების გავლენის სფერო შემოკლდა და თავის კაპიტალიზმის სამსახურის მხრივ ამხანაგების ჟორდანია რამოდენიმე ბატონობა გამოეცალათ ხელიდან, რითაც ჩაესვენა მე 2 ინტერნაციონალის ძმა და ამინტ—ის ცხოვრებაში გამამართლებელი „დემოკრატიის ოაზისი“ ამგვარათ გაჭირვებაში მყოფ იმპერიალიზმს ეს ვაჟბატონები შველიან იმ მხრივ, რომ უჭირავენ ვითომდა საზოგადოებრივ აზრს და უმაგრებენ ზურგს მუშათა ფრონტით გენუას კონფერენციაზე მათ მომავალ იმპერიალისტურ განავარდებას.

მაგრამ ტყვილათ ირჯებიან მე-2 ინტერნაციონალის ეს ნაფლეთები და ტყვილათ ფიქრობენ ასეთი ფანდებით ფონის გასვლას. პუანკარე ლოიდ ჯორჯის კარებზე სხვას თუ არაფერს სწავლობენ, ის მაინც გაიგონ ოთხი წლის განმავლობაში მოხეტიალე რუსეთის თეთრგვარდიელებისაგან, რომლებსაც ალბათ ერთობ ხშირათ ხვდებიან, თუ რა ფასი და რა ღირებულება აქვს ამგვარ საქმიანობას.

ამ ვაჟბატონებმა ერთი რამ კარგათ უნდა იცოდენ, უნდა იცოდენ რომ რუსეთს უფრო ცუდ პირობებშიაც კი ვერ მიახვევს თავზე თეთრგვარდიელთა ნება-სურვილები და მით უმეტეს ვერ მოახვევენ დღეს, როდესაც მისი ძალა მისი მტრის ხარჯზე საგრძნობლათ გაზრდილია და როდესაც მას მტრის ზურგში მრავალი მომხრე და მოსარჩლე ყავს კომუნისტურ პარტიებში გაერთიანებულ მუშათა კლასის რევოლიუციონურ ელემენტების სახით.

ჩვენ ეჭვი არ გვეპარება რომ მათი ამ „გამოსვლის“ გარშემო დატრიალებული საქმიანობა და მიწერ-მოწერა იმ არქივს ჩაბარდება, რომლიდანაც 50 წლის შემდეგ სახუმარო ფელეტონის ნწერლები სათანადო მასალას ამოიღებენ იმის შესახებ თუ მოზრდილი ხალხი ლოიდ ჯორჯისა და პუანკარეს კარებზე როგორ თამაშობდენ მცირე წლოვან ბავშვებივით „მთავრობიას“.

ნ. ბებუკე.

წითელი პრესა

საფრანგეთის ბურჟუაზია და საბჭოთა რუსეთი.

მოსკოვის გაზ. „იზვესტია“ № 23 მეთაური წერილში ეხება ტენდენციების ბრძოლას საფრანგეთის მაღალ წრეებში და სწერს:

„საფრანგეთი ცოტათი დაგვიანებით, მაგრამ მაინც განიცდის ორი ტენდენციების იმ ბრძოლას საბჭოთა რუსეთის მიმართ, რომელიც თავის დროზე უკვე გამოიარა დიდმა ბრიტანეთმა. ძველი პოლიტიკა შეურიგებელ მტრობისა საბჭოთა რესპუბლიკისადმი ეკონომიურ მოთხოვნილებათა მიღებით იწყებს თანდათანობით უკან დახევას და ადგილს უთმობს ახალ მისწრაფებებს რუსეთთან დამოკიდებულების აღდგენისაკენ, მაგრამ საფრანგეთში ეს პროცესი ხდება კიდევ უფრო ნელა და მეტი ტკივილებით, ვიდრე ხდებოდა ის ოდესღაც ინგლისში. აქ ძველ პოზიციებს იმობენ გაცილებით უფრო მეტი ჯიუტობით, ხოლო ახალი ტენდენციის სიძლიერე უფრო ნაკლებია, ვიდრე ის იყო ლამანშის გაღმა“.

მაგრამ ყოველ შემთხვევაში აღსანიშნავია ის, რომ საფრანგეთის ბურჟუაზიის მხრით საბჭოთა რუსეთის მიმართ კურსი თუმცა ნელი ტემპით, მაგრამ მაინც იცვლება, და იცვლება რუსეთის სასარგებლოდ.

„შესაძლოა, რომ აგრესიულმა ტონმა, რომლითაც გაჟღენთილი არიან საბჭოთა რუსეთის მიმართ ძველი პოლიტიკის მომხრეები, აიძულოს რუსეთთან დამოკიდებულების აღდგენის მოიხრე ელემენტები, გააძლიერონ თავისი ბრძოლა მილიტარისტების წინააღმდეგ და მხარი დაუჭირონ იმ ზეგავლენას, რომელსაც ახდენს ინგლისი საფრანგეთის მთავრობაზე. და თუ მართალია ის, რომ ხელმძღვანელმა ბურჟუაზიულმა წრეებმა საფრანგეთში შეიგნეს თავიანთი შეცდომა და ნზათ არიან ახლა მოლაპარაკება დაიწყონ საბჭოთა მთავრობასთან, მაგრამ მხოლოდ დამოუკიდებლათ, იქმნება ნიადაგი ასეთი შეთანხმებისათვის, რომელიც მაქსიმალურ დაკმაყოფილებას მისცემს ორივე ქვეყნის ინტერესებს“.

როგორც ვიცით საფრანგეთში თანდათან ძლიერდებიან რუსეთთან შეთანხმების მოიხრე ბურჟუაზიული წრეები და ბოლოს და ბოლოს ისინი კიდევაც გაიტანებენ თავისას, იმ მხრივ, რომ აღადგენენ ურთიერთ დამოკიდებულებას საბჭოთა რუსეთთან.

***

უცხოეთის კაპიტალი რუსეთში.

იგივე გაზეთი ეხება უცხოეთის კაპიტალის შემოსვლასა და მისი მოსალოდნელ დადებით ან უარყოფით შედეგებს და სწერს:

„უცხოეთის კაპიტალის შემოსვლით უმნიშვნელო შედეგებს არ ველით ჩვენ ჩვენი ეკონომიური ფრონტის გაერთიანება, სამეურნეო საქმის მოწესრიგება, მისი ცენტრალიზაცია არის კარნახი დღევანდელი მომენტისა. და თუ ამ ძახილს ისტორიისას ყურს არ ვათხოვებთ, გამოიფიტება ხიდაგი ქვეყნის ეკონომიური სიძლიერისა. და ეს ზედნაშენი პოლიტიკურ დიქტატურისა, რასაკვირველია დაეცხობა. ჩვენ შეგვიძლიან ვსთქვათ—კარგია ეს სასურველი და შესაძლებელია, მაგრამ რად გინდათ მოსპოთ დამოუკიდებლობა, ოათ გინდათ ფედერაცია. გახა არ შეიძლება ამ საქმის გაკეთება, როდესაც საქართველოში ისე როგორც ადეიბეჯანში, და სომხეთშიაც გაეფცებულია საბჭოთა ხელისუფლება? და რატომ არ გინდათ ოომ ეს გეგმა, ეს კარგი მოსაწონი საქიროა ბუმაოა აწარმოოოთ ამ დამოუკიდებელ სახელმწიფოებმა შეთახხებით. ჩვენ ვაიიოთ: ჩვენ არა ვართ ისეთი მდიდარი და პოიხციპალურ მოსაზოეიით არ გვსურს დავტოვოთ ის უაზოავი ორგანოები დიქტატურისა, ოოელიც თავის სიკეობით უკიდურეს ადგოთაეოობაში აგდებს ამ რესპუბლიკებს. ეე ვამბობ, ოომ ამ პატაოა ააოეს, ოოელსაც მართავდა ერთი ნაძეესტნიკი და ოამოდენიმე გუბერნატორი—(რასაკვირველია მე არ ვადარებ ამ და იმ ნესწყობილებებს, ჩვენი წყობილება, თავის თავად ცხადია, ბეტ ორგანოებს მოითხოვს)—ცხადია 57 კოეისრის ყოლა ამ მაოოები დანაშაულია ისტორიის წინაშე. ამიტომ, ოოდესაც ჩვენს წინაშე სდგას საკითხი ფულის ნიშნებისა, საფინანსო პოლიტიკისა და ამ საკითხს დღეს გახაგებს სამი კომისარი, ერთი აქ, მეორე სომხეთში და მესამე ადეიბეჯანში და თითეული ათგანის ბუშაობა გამოიხატება იმაში, ოომ ოაც შეიძლება მეტი ატრიალონ ფულის საბეჭდი მაქანა—და ვინც ოა

ოზურგეთის სამაზრო საბჭოთა ყრილობის რეზოლიუცია

(ყრილობის ოქმებიდან)

„...მნიშვნელოვანი განცხადებით გამოდის ამხ. თედორე დოლიძე, რომლის შემდეგ ყრილობას, ერთხმათ, დიდის ოვაციებით და მხურვალე ტაშით გამოაქვს შემდეგი რეზოლიუცია:

„გურიის მშრომელ ხალხს, ისე როგორც მთელი საქართველოს მუშათა კლასს დღიურიბ-გლეხკაცობას, ესაჭიროება მშვიდობიანი აღმშენებლობითი მუშაობა, მშვიდობიანი ცხოვრება და ამ მშვიდობიანობას იგი სავსებით იცავდა და იცავს დღესაც სრულის შეგნებით და ენერგიით. ერთად ერთი მთავრობა, რომელსაც სურს და შეუძლია კიდეც ხსენებული მშვიდობიანობა მიანიჭოს ქართველ მშრომელ ხალხს, მთავრობა, რომელიც იცავს და დაიცავს მომავალშიც მშრომელი ხალხის ინტერესებს, და ეს—არა მარტო სიტყვით არამედ საქმით, დაუღალავი შრომითა და თავგამოდებული ბრძოლით, არის საბჭოთა მთავრობა და მას უკანასკნელ სიხხლის წვეთამდე დაიცავს ოზურგეთის წითელი სამაზრო საბჭო გურიის მშრომელ ხალხთან ერთად. მშრომელი ხალხის საერთო მშვიდობიანობა და მისი კარგი განწყობილება საბჭოთა ძალაუფლებასთან გულს უკლავს მშრომელი ხალხის მოღალატე მენშევიკებს და დღეს, როცა ისტორიამ მათ სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა, როცა ისინი ცხოვრებამ სავსებით გარიყა, მათ, ნდობა დაკარგულთ, საბოლოოთ დამარცხებულთ და მშრომელი ხალხის მიერ უარყოფილთ აღარაფერი დარჩენიათ გარდა იმისა, რომ შეკრან ბლოკი ბანდიტ-ყაჩაღებთან, დაუკავშირდენ მკვლელებსა და მცარცველებს და მათი დახმარებით შეეცადონ თავისი შავი საქმეების კეთებას. ასეთი ბანდიტური ბლოკი და კავშირი მათ აქვთ გურიაში, რაიცა მტკიცდება აუარებელი უტყუარი ფაქტებით.

ოზურგეთის სამაზრო წითელი საბჭო ყველას გასაგონათ გადაჭრით ამტკიცებს და აცხადებს, რომ დღეს მენშევიზმი იგივე ბანდიტიზმია და ამიტომ მასთან ბრძოლა უნდა იყოს ისეთივე, როგორც ნამდვილ კონტრრევოლიუციონურ მოვლენასთან, როგორც ნამდვილ ბანდიტიზმთან. ოზურგეთის სამაზრო მუშათა გლეხთა და წითელ არმიელთა დეპუტატების ყრილობა სასტიკათ გმობს ბანდიტებში გათქვიფილ პარტიის ლიდერების მოღვაწეობას, როგორც ადგილობრივათ ისე საზღვარ-გარეთ და მთელის თავისი ენერგიით მხარს უჭერს საქართველოში საბჭოთა სისტემის გამტკიცებისა და გაძარჯვების საქმეს.

ძრ. გაბანდიტებული მენშევიკური პარტია და მათი საზიზღარი ქვემძრომობა... გაუმარჯოს საბჭოთა ხელისუფლებას საქართველოში.

გაუმარჯოს მოფლიო საერთაშორისო საბჭოების ფედერაციას“.

წითელ რესპუბლიკებში

უცხოეთის საქველმოქმედო ტვირთი.

მოსკოვი. 31 მარტი, (რადიო). მოსკოვის რკინის გზების კვანძის ცნობით პირველ თებერვლიდან 11 თებერვლამდი უცხოეთის საქველმოქმედო ტვირთი მოვიდა რ. ც. ა. კ. ს ხელზე 94 ვაგონი, საზოგადოება „რუსეთის მეგობრები“-ს სახელზე 91 ვაგონი, ბავშვთა დამხმარე საერთაშორისო კავშირის—80 ვაგონი, ნანსენის ორგანიზაციას—48 ვაგონი, ცენტრო ჯვარს—21 ვაგონი, სულ 465 ვაგონი, 20 თებერვლამდე რ. ც. ა. კ. სახელზე უცხოეთიდან მოვიდა დამშეულთა დასახმარებლად 218,000 ფუთი ტვირთი.

საეოველთაო გამოკვების გეგმა.

მოსკოვი. 31 მარტი, (რადიო). 28 თებერვალს რ. ც. ა. კ. არსებულ დამშეულთა დამმხარე ცენტ. კომიტეტის თათბირზე გახილულ დამშეულ გუბერნიებში საეოველთაო გამოკვების გეგმის საკითხი, ამხ. ხალათოვმა გააცხადა, რომ თებერვლის საეოველთაო გამოკვების გეგმიდან შეიძლება შესრულდეს მხოლოდ 30 პროც. მარტისათვის გაზოახულია 10,400,000 ფუთის გადადენა, ამათგან 2,100,000 ფ. ფურაჟია და 8,300,000, ფ. პური და კრუპა.

მოსალოდნელია, რომ დამშეულთა დამხმარე ც. კ. მარტში მიიღეს 5 პროც. მეტს, ვინემ თებერვალში.

ციმბირის დახმარება.

ნოვო-ნიკოლაევსკი, 27 თებერვალი (რადიო). 20 თებერვალს საგუბერნიო კომისიის ფულის ფოსდი უდრიდა 2,600,000,000 მანეთს; აქ ჯამის 75 პროც. საგუბერნიო კომისია მოიხმაოს პურისათვის. ციმბირის ხალხ მარაგიდან ციმბირის დამშეულთა დამხმარე კომიტეტი გზავნის თათრის რესპუბლიკაში 20,500 ფუთ., უფაში 36,500 ფ. და ჩელიაბინსკში 25,000 ფ. ციმბირში იანვრის განძავლობაში შეაგროვეს ვოლგას ხეოის დამშეულთა სასარგებლოდ პური 17 ათასი ფუთი, კრუპა 3,500 ფუთ. ფურაჟი 3 000 ფ.

შორეულ აღმოსავლეთის დამშეულთა დამხმარე კომისიის ლატარია.

ნოვო-ნიკოლაევსკი, 27 თებერ. (რადიო). შორეულ აღმოსავლეთის დამშეულთა დამხმარე ცენტრალური კომისია აწყობს დიდ ლატარიას, რომლის შემოსავალიც მოხმარდება დამშეულებს. კომისია მიმართავს ციმბირის საგუბერნიო კომისიებს ბილონ მონაწილეობა ლატარიის მოწყობაში.

სურხათი ამერიკიდან.

მოსკოვი. 3 მარტი. (რადიო) გლასგოფორსიდან 27 თებერვლის რეცხვით იტყობინებიან: ამერიკის 2 გემი სურსათით დატვირთული, რომელიც დანიშნულია რუსეთისათვის, მოვიდა განგში და დაიწყო განტვირთვა. ამერიკის დანარჩენი გემები, რომლებიც მიდიან რუსეთში: ერთი იმყოფება ნორვეგიაში, ერთი გამბურგში, დანარჩენი 12 ინგლისში.

დამზადებანი.

მოსკოვი. 3 მარტი. (რადიო) 28 თებერვალისათვის მთელ ფედერაციაში დამზადებული იყო 210,780 000 ფ., 27 თებერვალს მიეცა 15 756,000 ფ. თელი დამშეულ გუბერნიებს, რაც შეადგენს გეგმის 82 პროც.

გადასახადები.

მოსკოვი. 3 მარტი. (რადიო კარგ მოსავლიან გუბერნიებში გადასახადი აღწევს 130,000 ფუთს. შესრულებულია 89,000 ფ ანუ 55 პროც. მკირე მოსავლიან გუბერნიებში მთელი გადასახადი უდრის 12,000 ფ. შესრულებულია 62 პროც. ციმბირში გადასახადი უდრის 53,000 ფ. შესრულებულია 48 პროც. სულ ჩამოთვლილ ოლქებსა და რაიონებში მათზე შეწერილი 230,000 ფ. შესრულებულია 60 პროც.

დამშეულთა დახმარების გაძლიერება.

მოსკოვი. 3 მარტი. (რადიო). სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასკომი იტყობინება: მიღებულ ცნობებს თანახმად მოსავლიან რაიონებში შეწირულებას, მოკოებილს ფულათ და სურსათით, არსებულ წესების წინააღმდეგ ახმარენენ ადგილობრივ ხარჯებს და სახალხო განათლების განყოფილებათა და სხვა დაწესებულებათა საჭიროებაზე სრულიად რუსეთის ცენტრალურ აღმასკომის დამშეულთა დახმარების განყოფილების ც. კ. ს. მიერ დადგენილ 10 პროცენტზე ზედმეტათ. სთვლის რა დაუშვებლად ვოლგის მხრის დამშეულთა თვის შეწირულ ფულისა და სურსათის ასეთს ხარჯვს, სრ. რუსეთის ცენტრ. აღმასკომის პრეზიდიუმი წინადადებას იძლევა სასწრაფოთ ბილოთ ზომები აღნიშნულის თავიდან ასაცილებლად, დამნაშავენი უნდა მიეცეს სასტიკ პასუხისგებაში და მიღებული ზომები უნდა ეცნობოს სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასკომის პრეზიდიუმს. ამ ბძანების შესრულების თვალყურის დევნება ეკალება სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასკომის პრეზიდიუმს და საგუბერნიო აღმასკომებს. სრულიად რუსეთის ცენტრ. აღმასკომის თავმჯდომარე მ. კალინინი, დიდივანი ენუქიძე.

პროფკავშირების ახალი მიზნები.

მოსკოვი, 3 მარტი. რადიო. პროფმოძრაობის ახალი კურსი გარკვევით გამოაშკარავდა პროფიციპიალურ რ. კ. პ. ბ. კ. და პრაქტიკულად რ. პ. კ. ს. პლენუმის მიერ. ბოლიგი დამკრავი ამოცანაა: გლეგვიანულ იქმნას კავშირის გარკვეული საქმიანი შეგნება. ამის შესახებ ამხ. ანდრეევი: „პრავდა“-ში სწერს: სრულიად ცხადია ერთნაირად საზარალო ტენდენციას წარმოადგენს როგორც პროფკავშირების მიზნების ძველი პოზიციაზე შეჩერება და არა საკმაო გამბედაობით გადაწყვეტა მუშაობის ახალი ფორმებისა, აგრეთვე უეზეზოდ წინ გასწრება და ახალი კურსის გაძლიერება კავშირების საბჭოთა ხელმწიფოდან გამოყოფის აზრით. ასეთ ტენდენციებს მკაცრათ უნდა, ვებრძოლოთ. ახლა პიოველ ნაბიჯებისათანავე სრული სიცხადით გამოირკვა, რომ ახალი კურსი, რომელიც აიღო ჩვენმა პარტიამ პროფ. მოძრაობაში სწორია და ალბად არ მოგვიხდება მისი შეცვლა ბომავალ პარტიულ და პროფკავშირების ყრილობებზე. მაგრამ ის დრო, რომელიც დარჩა ამ ყრილობებამდი, გამოყენებული უნდა იქნას პროფკავშირების ახალ მუშაობის ფორმების ფართოდ გასატარებლად და გამოსარკვევად პრაქტიკულ გამოცდილებათა საფუძველზე მომზადებული უნდა იქნეს საჭირო პრაქტიკული შეიწორებანი და დამატებანი უკვე მიღებულ დადგენილებებზე. ცდებიან ის ამხანაგები, რომლებიც ფიქრობენ, რომ პროფკავშირთა მიზნები მარტივდება ახალი კურსის გამო. (გამოტოვებულია)... ამის გამო, როგორც პარტიიდან მთლიანად, აგრეთვე ყოველ თვითეულ ერთეულიდგან საჭიროა პროფკავშირის სამუშაოსათვის კომუნისტების გამოყოფა, რომლებმაც გაიარეს (ბოლო არ მოსულა).

ზრუნვა საბჭოთა წითელ-ლაშქრელების ოჯახებისათვის.

ს. ს. ს. რ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის საქმეთა მმართველმა ოფიციალურათ აცნობა ს. ს. ს. რ. სახალხო, სამხედრო საზღვაო კომისარიატის პოლიტ სადივნოს, რომ მაზრებში მიწათ განყოფილებისადმი გაცემულია განკარგულება, რათა ყოველგვარი დახმარება გაუწიონ წითელ არმიელების ყანების მოხნა-მოთესვაში.

ამ დღეებში მიღებულია ქ. ბათუმში 30,000 ფუთი ავსტრალიის ხორბალი, რომელიც მოხმარდება წითელ ლაშქრელების ყანებს.

პატარა ფელეტონი

(ფუტურისტების სიმღერიდან).

ავუშვი ლექსები... დავაბი ძაღლები...
ბაღლინჯოს ბრძოლაში მჭირდება ჯარები;
შეხედეთ! დავსწერე ლექსების „კრებული“—
გავავსე ბაზარი—შევიქენ ქებული!

ჩემი ლექსების კრებულიდან:

გზაზე, რომ სულში ამოვარდა მე ნიახური,
მუკელს დავადე ამ ზამთარში ცხელი ავური...
პრასას ვუწოდე გაფუჭება შავი ყორნების.
არ მეყო ყლაპვა მე. ამ წელში წყეულ ბონების.
ქვეყნის კიდურზე გამოვსჭედე მე საქანელა,
მივექანები მედიდური მასზე ნელ ნელა.
ავაბზიალე ტანი, ფეხზე, თავი, კისერი,
არ მიჭმია მე ამ თვეში გოდრიანი კისელი.
და გულმოსული ავფრინე ჯარი, ვერები,
ბა, ჩეს მეტი ვინლა არის ჩვენში გმირები...
ბუიზე დავდე სამი კვერცხი ზედ დავჯექი,
ჩამირთო კუბა თვის ნიკარტი—ზეზე ავდექი...
გამოჩეკაში ვერ მაჯობებს წუწკი მელია,
ბუჩებს დავიჭერ, თუ საჭელი შემომელია!
და ამიტომ ვმიშობ ჭამას გამწარებული,
მაგრამ არ მაშავს, თუ დავსწერე კიდევ „კრებული“!
მაშინ ტაძრიდან ძირს კისერით გადმოვარდები,
თუ არ შეიწვეს თბილის წვენში შავი ვარდები.
ამიტომ მქვია მე პოეტი რაშის ჭენებით,
თვალი მევლება „ვეჩერებში“ ღამის თენებით;
პეტრეს ბოვარე შავი კატა... მიყვარს ჭენება...
მამაჩემს ძაღლი შევჭამე—თაგვიც ენება.
გაზაფხულივით გადავარე მთვარეც და მზეცა,
გიჟური ლტოლვა გაბრაზებით ორლობეს ეცა!..

ფინთიხი.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

ინგლისი

ინგლისის და საფრანგეთის სამხედრო ხარჯები.

პარიზი, 12 თებ. „მატენ“-ი წერს: ინგლისის სამხედრო ხარჯები 1922 წლისათვის განსაზღვრულია: ხმელეთის ჯარის შენახვა—5,365 895,600 ფრანკი, საზღ. ხარჯები 4,288,908000, საავიაციო 970 მილიონი ფრანკი.

საფრანგეთის სამხედრო ხარჯები განისაზღვრება შემდეგი ჯამით: ხმელეთის 3 709,845,454 ფრანკი, საზღვაო 814 მილ. ფრანკი, საავიაციო 255 მილ. ფრანკი. ამრიგად, ინგლისის სამხედრო ხარჯები აღწევს თითქმის 11 მილიარდ ფრანკამდე, და საფრანგეთის სჭარბობს 4 ნახ. მილიარდ ფრანკით.

საბერძნეთი

მდგომარეობა საბერძნეთში.

სტამბოლი, 8 თებ. ათინიდან ტელეგრაფით მისულ ცნობების თანახმად, საბერძნეთის მთავრობის წრეებში მეფობს დიდი შიში, რადგანაც მოსალოდნელი სამხედრო აჯანყება აზიაში და ფრაკიაში მყოფ ჯარების შორის. სამხედრო სამინისტროს განზრახული ქონდა სმირნის სამხედრო კომისარ სტირიატნოუსთვის დაეკისრებია ყველა აუცილებელი ზომების მიღება, რეპრესიებიც კი ანარქიის გასაფრთხილებლად, მაგრამ სტირიატნოუმ უარი სთქა ეკისრებია ქვეყნის წინაშე პასუხისმგებლობა ამ ზომების შესაძლებელ შედეგებზე. განწყობილება ჯარში ცუდია. აფიცრობა, საბერძნეთის საზოგადოებრივი და პოლიტიკური მოღვაწეები მოითხოვენ მეკომარეობის საჩქაროდ განხილვას, და ნაციონალური ერების მოწვევას, სადაც გუნარისი უნდა გამოვიდეს ვრცელი მოხსენებით ქვეყნის შინაური და საგარეო მდგომარეობაზე.

ეგვიპტე

ეგვიპტეს მდგომარეობა.

პარიზი, 22 თებ. (რადიო). „ტანი“ ადასტურებს ხმებს, რომ ლორდ ალენბი კაიროში დაბრუნებისას, აცნობებს სულთანს ეგვიპტეს საკითხის შესახებ ბრიტანეთის მთავრობის მიერ გამოტანილ დადგენილებას. ეს დადგენილება ინახება ფარულად და მას გამოაქვეყნებენ მას შემდეგ, როცა მას გაეცნობა სულთანი. „ტან“-ის ცნობით ბრიტანეთის მთავრობა წავიდა მთელ რიგ დათმობაზე ბევრ პუნქტებში. პირველად ყოვლისა, გადაწყვეტილია უფრველად იცნონ ეგვიპტის დამოუკიდებლობა. სამხედრო წესები ეგვიპტეს ტერიტორიაზე მოხსნილი იქნება. ყველა სამხედრო საკითხები საგანი უნდა გახდეს ბრიტანეთის და ეგვიპტეს მომავალ მთავრობის შეთანხმებისა. „დეილი-მელი“-ს ცნობით ბრიტანეთის წინადადება ითვალისწინებს პროტექტორატის გაუქმებას, სამხედრო კანონების მოქმედების შეწყვეტას, ეგვიპტეს საგარეო საქმეთა სამინისტროს დაარსებას და დამფუძნებელი კრების სოფეკვას. „ივნინგ-სტანდარტის“ ცნობით, ბრიტანეთის მთავრობის სხდომაზე ეგვიპტეს საკითხის შესახებ, ლორდ ჯორჯმა გააკეთა ვრცელი მოხსენება, რომელიც ემყარებოდა ალენბის ცნობებს. ლორდ ალენბის აზრით, სარვატ ფაშა და ედლი ფაშა სიამოვნებით მიიღებენ წინადადებას ფასკალურ შეთანხმებაზე. გაზეთი აშკარად ადასტურებს, რომ ლორდ ალენბის მინიჭებული აქვს სრულუფლებიანობა ფორმალურად გამოაცხადოს ეგვიპტე სუვერენულ სახელმწიფოდ. ინგლისის პოლიტიკურ წრეებში აღნიშნავს გაზეთი, გამოსთქვამენ სრულ კმაყოფილებას მთავრობის მიერ ეგვიპტეს შესახებ გადაწყვეტილებაზე.

ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲢᲘᲕᲔᲑᲐ

ადმინისტრატიული წყობილების გამარტივება, პროლეტარული დიქტატურის ზოგიერთი ორგანოების შემოკლება და შედეგება ამავე დიქტატურის გაძაგრების მიზნით ბუნებრივ აუცილებლობას წარმოადგენს. ამას ეოთვის ერთმანეთისადმი ბუნებრივი ლტოლვა განთავისუფლებულ მშრომელთა ეაესების, რომელნიც საბჭოთა ხელისუფლების საფარველ ქვეშ საბოლოოდ იკლიან თავიდან ეროვნული უნდობლობის და მტრობის უკანასკნელ ნამთებს. ყოველივე ეს უკარნახებს სამივე რესპუბლიკას სიჭარბეს საკავშირო გაერთიანებისას პოლიტიკურ, სამხედრო თავდაცვით და ეკონომიურ სფეროში, თვითეულ რესპუბლიკის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებივ ეასებობის პირობით. გამოდის რა ასეთ აშკარა და უდავო ბეშმარიტ დებულებებიდან, პირველი ყოილობა საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელ არმიელთა და მატროსთა საბჭოებისა, გამმხატველი საქართველოს და მის ავტონომიურ ნაწილების მშრომელ ხალხის ნება სურვილისა, აღფრთოვანებით ეხმარება აზერბაიჯანის და სომხეთის მომე ხალხთა ძახილს გაერთიანებისაკენ და ავალებს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს პირველ სხდომაზედვე დასვას საკითხი საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკების — აზერბაიჯანის და სომხეთის საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერატიულ კავშირის განხორციელების შესახებ.

თავმჯდომარე: ამხანაგი ღლონტი გვთხოვს გამოვაცხადოთ მისი ფაქტიური შეხედვა ამხ. ორახელაშვილის სიტყვაში: „ჩვენ წინააღმდეგი არა ვართ ფარც გვითქვამს რაიმე, რომ არ იყოს ამიერკავკასიის ფედერაცია მხოლოდ ჩვენ ვლაპარაკობთ: ვინაიდან წუშავდება პროექტი საერთოდ საბჭოთა ფედერაციისა, ეს სამი, ფედერატიულად შეკავშირებული პატარა სახელმწიფო, შევიდეს მთელს საბჭოთა ფედერაციაში“.

—

მისალმების დეპეშა საქართველოს საბჭოთა ყრილობას ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲓᲐᲜ.

მოსკოვის ქართველ მოსწავლეთა კრების რეზოლიუცია: „ჩვენ საქართველოდან მოსული მოსწავლენი, რიცხვით რამდენიმე ათეული, დროებით მოწვეტილი ჩვეულებრივ წესს და მუშაობას ცოდნის და გამოცდილების შესაძენად, შევიკრიბეთ რა საქართველოს მისიაში ყველა მოსამსახურეებთან ერთად საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების წლის თავზე, ამხ. ცხაკაიას მოხსენების შემდეგ, მხურვალედ ვესალმებით საქართველოს საბჭოთა პირველ ყრილობას, მუშების და გლეხების მთავრობას, ქვეყნის ბატონ პატრონს, რომელსაც სწორედ და გადაუხვევლად ხელმძღვანელობდა ადგილობრივი კომუნისტური პარტია, და რომელიც მუდამ სრულ კოლტაკში და იდეურ ბრძოლის სოლიდარობაში მუშაობდა რუსეთის კომუნისტურ პარტიასთან, კომინტერნის ხელმძღვანელობით აღმოსავლეთის დიდი რევოლიუციის ავანპოსტზე. გაუმარჯოს საქართველოს საბჭოთა პირველ ყრილობას, გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს ძმურ ერთობას დანარჩენ საბჭოთა რესპუბლიკებთან! გაუმარჯოს მთელი ქვეყნის ნშრომელთა საბჭოების ფედერაციას, გაუმარჯოს აღმოსავლეთის ტანჯულ ხალხთა დიდ რევოლიუციას, გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციას.

კრების თავმჯდომარე **ორაგველიძე.**

ს. ს. ს. რესპუბლიკის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი **მ. ცხაკაია.**

კუანკარეს გამარჯვება

მოსკოვი, 2 მარტი (რადიო). „პრავდის“ მოწინავე წერილი ეხება ლოიდ ჯორჯსა და პუანკარეს შორის ბულონში მომხდარ თათბირს. „პრავდა“ უყურებს ამ შეთანხმებას, როგორც პუანკარეს გამარჯვებას, რომელიც სრულიად მიმართულია საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ. თანახმად ამ დადგენილებისა, რუსეთის ცნობის საკითხი გადადებულია კონფერენციის ბოლომდე, რაც ნიშნავს, კონფერენციის ჩატარების სურვილს, მაგრამ ისე კი, რომ საბჭოთა რუსეთი არ იცხოს მოლაპარაკების დროს, როგორც სრულუფლებიანი მონაწილე. შემდეგ თუ მართალია ფრანგულ გაზეთის „ჟურნალის“ ცნობა, ბულონში დაუდგენიათ, რომ რუსეთმა იცნოს რომის წინა ვალები, და არ აქვს უფლება მოითხოვოს იმ ზარალის ანაზღაურება, რომელიც მიაყენა მას ინტერვენციამ. მაგრამ ამ პოზიციის დაჟინებით მოთხოვა, ამბობს გაზეთი ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატიისათვის ნიშნავს ყოველივე სერიოზულ შეთანხმების მიხწევაზე უარის თქმას, როგორც ამ საკითხში, აგრეთვე სხვებშიც. პუანკარემ დაამარცხა ლოიდ-ჯორჯი დიდ მნიშვნელოვან საკითხებში. ხალხთა ლიგის წინანდელ უფლებათა შენახვა, ყველა წინათ დადებულ ხელშეკრულებათა გადასინჯვაზე უარის თქმა, ნიშნავს, რომ ევროპის აღდგენა უნდა მოხდეს ვერსალის უაჩაღურ ხელშეკრულობის საფუძველზე. კუანასკნელ ხანებში საერთაშორისო ბურჟუაზიული პრესა, განსაკუთრებით ინგლისისა დიდ იმედებს აყარებდენ გენუის კონფერენციაზე ევროპის აღდგენის საქმეში. „ევროპ ს აღდგენა“ იქ ება კასრი წყლით, რომელიც გადაესხმის ყველა წვრილ ბურჟუაზიულ უტოპისტებს, რომლებიც გმინავენ აუტანელ გადასახადთა ულელ ქვეშ, იტანჯებიან სიძვირისა ტ უ ბ ევრობისა. გინ და ყველა მათი მედეგებიც, რომლებიც დაკავშირებული არიან ბეუონერობის დახგრევასთან და რუ ეთის მსოფლიო ეკონომიკის სისტ მიდან გამორიცხვასთან. წვრილ ბურჟუაზიის იმედები, რომლებსაც ისინი ამყარებდნენ გენუას კონფერენციაზე, დაკარგენ ისე, რომ ვერ მოასწრეს ჯერ კიდევ გაფუჭჩენა ამ კონფერენციის მოწვევამდე. ამავე დროს, მდგომარეობა ევროპაში სრულიად არ არის სახარბიელო და ბოხაპარტიზმის დიქტატურა მისთვის ფუფუხებია იქნებოდა თუ დღეს არა, ხვალ, თუ ხვალ არა, ზეკ—ევროპის კაპიტალს ეოუხდება ბოლოს და ბოლოს ჩვენთან ნამდვილ საქმიან შეთანხმების ჩამოგდება. ჩვენ არ ვიცით რამდენი მთავრობა შეიცვლება ამის მიღწევამდა ევროპის უმთავრეს სახელმწიფოებში. მაგრამ ესეთი გამოსავალი არის ობიექტიურად აუცილებელი. ასეთ დასა რ ლს აუც ლებლობაში მდგომაეობს ჩვენი ძალა, ძალა საბჭოთა ხელმწიფოსი, რომელიც გაუძლო რა მან 3 წლის ომს ანტანტის მხრივ შესძლებს გაუსწორდეს იმ დიპლომატიურ ბლოკადისაცა, რომელსაც ხელმძღვანელობს პარიზი“.

ᲒᲠᲫᲝᲚᲐ ᲣᲘᲛᲣᲘᲚᲗᲐᲜ

რ. ც ა. კ დადგენილება.

მოსკოვი. 21 თებერვალი. (რადიო). რ. ც. ა. კ. პრეზიდიუმი ადგენს: 1) ყველა საქმეები, რომლებიც ეხება ადმინისტრატიულ წესით დასჯილთა, გადასახადის გადაუხდევლობისათვის, სახალხო კომისართა 1921 წ. 15 მაისის დადგენილების წესით (ბრძან. კრებული 1921 წ. № 44 მუხლი 255), შეწყვეტილ იქნეს, და ის პირები, რომლებმაც რაიმე მიზეზების გამო არ მოიხადეს აღნიშნულ დადგენილებით მათზე მისჯილი სასჯელი, და აგრეთვე ის პირნი, რომელთაც უკვე მოიხადეს სასჯელი ამ დადგენილების თანახმად სასჯელისაგან განთავისუფლებულ იქნან. 2) საქმეები, რომლებიც ეხებათ გადაუხდელობას და რომლებზედაც არ ვრცელდება სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება და ჯერ არ შესულა განხილვლად სასამართლოს დაწესებულებებში, სახ. რევოლ ტრიბუნალში და სახალხო სასამართლოს საგანგებო სესიაში, დაუყონებლივ უნდა განიხილოს სამაზრო სასურსათო კომიტეტის კოლეგიამ სამაზრო აღმასკომის წარმომადგენელთა მონაწილეობით. 3) ამ საქმეთა განხილვის დროს წინადადება მიეცეს სამაზრო სასურსათო კომისარიატებს იხელმძღვანელონ შემდეგი პრინციპებით: ა) წითელ ლაშქრელთა ღარიბი ოჯახები, რომლებიც აწარმოებენ დამოუკიდებელ მეურნეობას, ქვრივები, რომელთა ქმრებიც დაიღუპენ იმპერიალისტურ ან სამოქალაქო ომებში, ომების ინვალიდები და სტიქიურ უბედურებისაგან (ცეცხლით, საქონლის დახოცვით და წყალდიდობით დაზარალებულნი 1921 წ. გადასახადის ნაწილის შეუსრულებლობისაგან განთავისუფლებულ იქნან. ბ) ღარიბ მეურნეობის მქონეთ გადასახადის ვადა გაუგრძელდეთ 1922 წ. მოსავლამდი. საქმე, ბოროტ გადაუხთელთა გადაეცეს განსახილველად რევტრიბუნალის სასამართლოს, გასამართლების დროს 1921 წ. 4 ნოემბრის ამნისტიის შესახებ გამოსულ საერთო დებულების მხედველობაში მიღებით 4) რევტრიბუნალზე და სახალხო სასამართლოს საგანგებო სესიაზე უკვე გადაცემული საქმეები. გაირჩევა გადასახადის გადაუხდელთა ჯუფებად დაყოფის პრინციპის დაცვით, როგორც აღნიშნული იყო წინა მუხლში, შეღავათის მიცემათ, თანახმად მეორე მუხლისა და აგრეთვე ამნისტიის საერთო დადგენილებისა 5) იმ პირთა მიმართ, რომელთაც უკვე მოიხადეს სასჯელი. სასურსათო გადასახადის დეკრეტის დარღვევისათვის, შეღავათი თანახმად რ, ც. ა. კ. პრეზიდიუმის დადგენილებისა განხორციელებულ იქნას საგუბერნიო განმანაწილებელი კომისიების მიერ საერთო წესით, 7) ყველა განაჩენი

ᲖᲠᲫᲝᲚᲐ ᲞᲘᲛᲞᲘᲚᲗᲐᲜ

რ. ც ა. კ დადგენილება.

მოსკოვი. 21 თებერვალი. (რადიო). რ. ც. ა. კ. პრეზიდიუმი ადგენს: 1) ყველა საქმეები, რომლებიც ეხება ადმინისტრატიულ წესით დასჯილთა, გადასახადის გადაუხდევლობისათვის, სახალხო კომისართა 1921 წ. 15 მაისის დადგენილების წესით (ბრძან. კრებული 1921 წ. № 44 მუხლი 255), შეწყვეტილ იქნეს, და ის პირები, რომლებმაც რაიმე მიზეზების გამო არ მოიხადეს აღნიშნულ დადგენილებით მათზე მისჯილი სასჯელი, და აგრეთვე ის პირნი, რომელთაც უკვე მოიხადეს სასჯელი ამ დადგენილების თანახმად სასჯელისაგან განთავისუფლებულ იქნან. 2) საქმეები, რომლებიც ეხებათ გადაუხდელობას და რომლებზედაც არ ვრცელდება სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება და ჯერ არ შესულა განსახილველად სასამართლოს დაწესებულებებში, სახ. რევოლ ტრიბუნალში და სახალხო სასამართლოს საგანგებო სესიაში, დაუყონებლივ უნდა განიხილოს სამაზრო სასურსათო კომიტეტის კოლეგიამ სამაზრო აღმასკომის წარმომადგენელთა მონაწილეობით. 3) ამ საქმეთა განხილვის დროს წინადადება მიეცეს სამაზრო სასურსათო კომისარიატებს იხელმძღვანელონ შემდეგი პრინციპებით: ა) წითელ ლაშქრელთა ღარიბი ოჯახები, რომლებიც აწარმოებენ დამოუკიდებელ

ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲤᲝᲔᲑᲨᲘ

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘ

ინგლისის და საფრანგეთის სამხედრო ხარჯები.

პარიზი, 12 თებ. „მატენ“-ი წერს: ინგლისის სამხედრო ხარჯები 1922 წლისათვის განსაზღვრულია: ხმელეთის ჯარის შენახვა—5,365 895,600 ფრანკი, საზღ. ხარჯები 4,288,908000, საავიაციო 970 მილიონი ფრანკი.

საფრანგეთის სამხედრო ხარჯები განისაზღვრება შემდეგი ჯამით: ხმელეთის 3 709,845,454 ფრანკი, საზღვაო 814 მილ. ფრანკი, საავიაციო 255 მილ. ფრანკი. ამრიგად, ინგლისის სამხედრო ხარჯები აღწევს თითქმის 11 მილიარდ ფრანკამდე, და საფრანგეთის სჭარბობს 4 ნახ. მილიარდ ფრანკით.

საბერძნეთი

მდგომარეობა საბერძნეთში.

სტამბოლი, 8 თებ. ათინიდან ტელეგრაფით მისულ ცნობების თანახმად, საბერძნეთის მთავრობის წრეებში მეფობს დიდი შიში, რადგანაც მოსალოდნელი სამხედრო აჯანყება აზიაში და ფრაკიაში მყოფ ჯარების შორის. სამხედრო სამინისტროს განზრახული ქონდა სმირნის სამხედრო კომისარ სტირიატნოუსთვის დაეკისრებია ყველა აუცილებელი ზომების მიღება, რეპრესიებიც კი ანარქიის გასაფრთხილებლად, მაგრამ სტირიატნოუმ უარი სთქა ეკისრებია ქვეყნის წინაშე პასუხისმგებლობა ამ ზომების შესაძლებელ შედეგებზე. განწყობილება ჯარში ცუდია. აფიცრობა, საბერძნეთის საზოგადოებრივი და პოლიტიკური მოღვაწეები მოითხოვენ მეკომარეობის საჩქაროდ განხილვას, და ნაციონალური ერების მოწვევას, სადაც გუნარისი უნდა გამოვიდეს ვრცელი მოხსენებით ქვეყნის შინაური და საგარეო მდგომარეობაზე.

ᲔᲒᲕᲘᲞᲢᲔ

ეგვიპტეს მდგომარეობა.

პარიზი, 22 თებ. (რადიო). „ტანი“ ადასტურებს ხმებს, რომ ლორდ ალენბი კაიროში დაბრუნებისას, აცნობებს სულთანს ეგვიპტეს საკითხის შესახებ ბრიტანეთის მთავრობის მიერ გამოტანილ დადგენილებას. ეს დადგენილება ინახება ფარულად და მას გამოაქვეყნებენ მას შემდეგ, როცა მას გაეცნობა სულთანი. „ტან“-ის ცნობით ბრიტანეთის მთავრობა წავიდა მთელ რიგ დათმობაზე ბევრ პუნქტებში. პირველად ყოვლისა, გადაწყვეტილია უფრველად იცნონ ეგვიპტის დამოუკიდებლობა. სამხედრო წესები ეგვიპტეს ტერიტორიაზე მოხსნილი იქნება. ყველა სამხედრო საკითხები საგანი უნდა გახდეს ბრიტანეთის და ეგვიპტეს მომავალ მთავრობის შეთანხმებისა. „დეილი-მელი“-ს ცნობით ბრიტანეთის წინადადება ითვალისწინებს პროტექტორატის გაუქმებას, სამხედრო კანონების მოქმედების შეწყვეტას, ეგვიპტეს საგარეო საქმეთა სამინისტროს დაარსებას და დამფუძნებელი კრების სოფეკვას. „ივნინგ-სტანდარტის“ ცნობით, ბრიტანეთის მთავრობის სხდომაზე ეგვიპტეს საკითხის შესახებ, ლორდ ჯორჯმა გააკეთა ვრცელი მოხსენება, რომელიც ემყარებოდა ალენბის ცნობებს. ლორდ ალენბის აზრით, სარვატ ფაშა და ედლი ფაშა სიამოვნებით მიიღებენ წინადადებას ფასკალურ შეთანხმებაზე. გაზეთი აშკარად ადასტურებს, რომ ლორდ ალენბის მინიჭებული აქვს სრულუფლებიანობა ფორმალურად გამოაცხადოს ეგვიპტე სუვერენულ

საფრანგეთი

ბოლშევიკების გამარჯვება

მოსკოვი, 12 თებერვალი. მილიუკოვის „პოსლედნიე ნოვოსტი“ სწერს: „თუ ბოლშევიკები მართლაც და გადაწყვეტენ დამფუძნებელი კრების მოწვევას საყოველთაო არჩევნების უფლების საფუძველზე, საარჩევნო კომპანიის თავისუფლებით, და თუ ამნაირად მოწვეული ხალხური წარმომადგენლობა დამტკიცებს კომუნისტების ხელისუფლებას, მაშინ შეიძლებოდა თქმა იძლისი, რომ მოსკოვის მთავრობა ხალხმა იცნო, და ამიტომ ის უნდა იცნოს ევროპამაც, და მაშინ შესრულებულ აქტებს იქნებოდა ლეგალური ხასიათი. მანამდე კი კანონიერება და ხალხისნობა საბჭოთა უფლების და მის მიერ გამოშვებულ აქტებისა—პრობლემატიურია“. ამ წერილის გამო „ნოვი მირი“ წერს: „უწინ, ერთი თუ ორი დღის უკან ბოლშევიკები დამპყრობელნი იყვნენ, ახლა კი კანონიერობა და ხალხისნობა საბჭოთა უფლების პრობლემატიურია და ამ „პრობლემის“ გადაჭრის სახელით კადეტები მთელი ოხერი წელი ანგრევდენ რუსეთს, უკავშირდებოდენ რუ-მშრომელთა უუბოროტეს მტრებს, არა ერთხელ მოუწყვიათ ლაღატი, და ახლა როცა მათ განიცა, დეს საბოლოო კრახი, ისინი წერენ რომ მათთვის „პრობლემა“ ჯერ კიდევ გადაუჭრელია.

„ტ-ნი“ აღნიშნავს შემდეგ, რომ სტინესი განაგრძნობს ხვადასხვა ცილისწამებას ვიტრზე და რატენაუზე, იმიტომ, რომ ისინი ფორმალურად უარს ამბობენ გერმანიის გაკოტრების აღიარებაზე, რომ ამ-ვარად მიაღწიონ საზავო ხელშეკრულების გადასინჯვას. „ტან“-ის აზრით სტინნეს სურს ძალა უფლების მოპოება და ის კიდევაც რომ იდგეს სათავეში, მაშინ ის დასახმარებლათ ინგლისს დაითანხმებდა; მაგრამ ინგლისის სასიცოცხლო ინტერესები კი მოითხოვს სტინესის დამარცხებას. ამ მოსაზრებას „ტანი“ მიყავს დასკვნამდი, რომ გერმანიის ასეთი პოლიტიკური მახინაცია ყველაზე უფრო შეეფერება ამ ქვეყნის ინტერესებს.

პარიზი, 21 თებერვალი. (რადიო) „ტან“-ნი ეხება რა გერმანიაში მომხდარ ამბებს და მთავრობის მდგომარეობას, აღნიშნავს, რომ ვირტის მთავრობას მხარს უჭერენ კათოლიკ—სოციალისტები და დემოკრატიული ცენტრი. „ტან“-ის აზრით, ეს დამატკიცებელია პოლიტიკური გატაცების სურვილებისა. შესაძლებელი ხდება, როგორც სჩანს, პარტიათა გარეშე თანამშრომლობა, რაც გააუმჯობესებს გერმანიის დიპლომატიურ მდგომარეობას.

საფრანგეთი დამოკიდებულება რუსეთთან

ბერლინი, 12 თებერვალი. „ბერლინერ ტაგებლატში“ დაბეჭდილია შემდეგი კორესპოდენცია პარიზიდან: „ეკონომიურმა კონფერენციამ პარიზში ერთხმათ სცნო, რომ ევროპის აღდგენაში დაინტერესებულია ყველა სახელმწიფოები. როგორც სჩანს, აუცილებელია სრული სოლიდარობა იმისთვის, რომ მონახონ გამოსავალი ამ მდგომარეობიდან. უნდა დახმარება გაეწიოს იმ სახელმწიფოებს, რომლია ვალიუტაც ფასდაცემულია. ის გარემოება, რომ რუსეთის ბაზარი დღემდე დაკეტილია ევროპისთვის, დიდ სიმძიმედ აწვება ევროპის ვაჭრობას. ამის გამო რუსეთი ჩაყენებული უნდა იქნეს ისეთ მდგომარეობაში, რომელშიაც მას საშუალება მიეცემა წარმოების აღდგენისა და ყიდვა-გაყიდვისა. საჭიროა, რომ სახელმწიფოებმა, რომლებიც კი სარგებლობენ დახმარებით მისცენ გარანტიები კერძო ქონების დაცვისა, და საფინანსიურ პოლიტიკისა.

შემდეგ კორესპოდენტს „ტანიდან“ მოყავს ამონაწერი, რომელშიაც აღნიშნულია, რომ საფრანგეთი არ უნდა გაუდგეს განზე იმ პლანს, რომელიც ითვალისწინებს რუსეთის თანამშრომლობას ევროპის სახელმწიფოებთან.

იტალია

ეკონომიკა და პოლიტიკა

რომი, 10 თებერვალი. „მესაჯერო“ სწერს: ევროპის გაჯანსაღებისათვის აუცილებელია რუსეთის ჩართვა ეკონომიურ ცხოვრებაში. ერთხელ და სამუდამოთ უნდა აღინიშნოს, რომ რამდენათ საქმე ეხება რუსეთის პრობლემას, იმდენად უნდა ითქვას უარი ეკონომიკის პოლიტიკასთან შეერთებაზე ჩვენ დროებით უნდა დავტოვოთ საკითხი რუსეთთან პოლიტიკური ურთიერთობის შესახებ და აუცილებლად გადავჭრათ წმინდა ეკონომიური საკითხები. ეს რა თქმა უნდა ძნელია, მაგრამ ამას ბრძანების კილოთი მოითხოვს თვით ცხოვრება.

ქრონიკა

◆ სახალხო მუსიკალურ სტუდიების დილა. 5 მარტს პროფკავშირის დიდ დარბაზში შესდგება პირველი მუსიკალური დილა სახალხო სახელმწიფო მუსიკალურ ვოკალური სტუდიების მიწაფეებისა. პროგრამაში შევა რუსეთის და უცხოეთის კომპოზიტორების ნაწარმოები.

◆ ქართული პოეზიის საღამო. კვირას 5 მარტს საღამოს 8 საათზე პროფკავშირების კლუბში შესდგება ქართულ პოეზიის საღამო თბილისის არტისტიულ ლიტერატურულ საუკეთესო ძალების მონაწილეობით. შესავალ სიტყვას იტყვის გრ. რობაქიძე.

◆ თბილისის სტატისტიკური ატლასი. გამოვიდა თბილისის ქალ. სტატისტიკური ატლასი (ეკონომ.-სტატისტ. ცხობათა კრებული). წიგნი შეიცავს 200-მდე გვერდს და დაბეჭდილია კარგ ქაღალდზე. დაწესებულებებს და კერძო პირნი შეუძლიათ შეძენა ქალ. სტატისტიკური განყოფილებაში (ბაბის და სასახლის ქ. კუთხე № 2, მესამე სართული) ფასი 500 000 მან.

◆ „თბილისის სტატისტიკური ატლასის“ შეცდომების გასწორება. ქალაქის რევკომის მოღვაწეობის ანგარიშში საადგილ-მამულო ქმ-განყოფილების მოქმედების შესახებ შეპარულია კორექტურული შეცდომა: დაბეჭდილია 2 დეს. 900 კვად. საჟ. ბაღბოსტ ნი, უნდა იყოს „218 დეს. 900 კვ. საჟ“ ვთხოვთ ყველას ვინც მიიღო აღნიშნული ატლასი, შეტანოს შიგ აღნიშნული შესწორება. „სტატისტიკური განყოფილება“.

თეატრი და ხელოვნება

მუშათა ცენტრალური კლუბი.

მუშათა ცენტრ. კლუბის თეატრში დიდი წარმატებით იმართება ორშაბათობით წარმოდგენები ახალი რევოლ. მხატვრული თეატრის მსახიობების, დანარჩენ დღეებში კი იდგმება წარმოდგენები უკრაინის სახალხო ტრუპის და საღამოები სხვა და სხვა პროფესიონალურ ორგანიზაციებისა. თეატრალურ, მუსიკალურ, სამხატვრო, ხორეოგრაფიულ და ლიტერატურულ სტუდიებში მაცადინეობა სწარმოებს დიდის წარმატებით. ყველა სტუდიებში ითვლება 2000 კაცამდე ძეხრდილია ბ ბავშვებისთვის კლუბში კითხულობენ ლექციებს საუკეთესო ლექტორები თემებზე: მიმდინარე მომენტი, სახალხო მეურნეობა, მეცნიერება, კულტურა, და ხელოვნება. იმართება აგრეთვე მუსიკალურ ვოკალური საღამოები, ცოცხალი გაზეთი, და ყოველგვარი სათამაშოები ბავშვებისთვის. რაიონულ კლუბებში იმართება აგრეთვე, საღამოები, წარმოდგენები და თეატრი და კლუბი ყოველ საღამოს გავსებულია წევრებით, მუშებით და წითელ არმიელებით.

დღეს თეატრებში.

საბელმწიფო ოპერა. მ. ხენკინის მონაწილეობით—ტრავიატა. რუსთაველის თეატრი ბ. ბ-ტიპას გასტროლი—„ორლეანოკ“. ტარა თეატრი—სომხური წარმოდ ნა რევოლ. მხატვრული თეატრი—მსახიობი კრუჩინის საღამო „ზღაპარი მგელზე“. სახალხო სახლი—კამორრა. საკამერო თეატრი—სომხური წარმოდგენა. მუშათა ცენტრალურ კლუბის ახალი თეატრი გრიბოედ რასპუტინი. საქართველოს წითელი ლაშქრის ცენტრალური კლუბი—ქართული წარმოდგენა.

კონსერვატორია—კონცერტი,
კინო-თეატრები.

მინიონი—წარსულის ბურუსში.
არფისტო—ზღვის ანგელოზი.
სარკის—წითელი ბეჭედი.
არს—ნიუიორკის საიდუმლოებანი.

ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭო სახალხო განათლების კომისარიატთან

ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭო განათლების სახალხო კომისარიატთან მოეწყო 1921 წლის ივლისის დასაწყისში. მის შემადგენლობაში შედიან წარმომადგენლები შემდეგი ეროვნებათა: სომხების, რუსების, მუსულმანების, ებრაელების, ბერძნების, ნემცების, ოსების და ასირიელების. სულ 11 კაცი. თავმჯდომარედ ითვლება განათლების სახალხო კომისარი. მუშათა ორგანოს წარმოადგენს ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭოს შემადგენლობიდან გამოყოფილი ბიურო, შემდგარი 3 კაცისაგან. ის დაკავშირებულია განათლების სახალხო კომისარიატის ორგანოებთან იმით, რომ იგზავნება დელეგატები. განათ. სახალხო კომისარიატის კოლეგიაში ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭოს თავმჯდომარე, და წევრები მთავარ სამმართველოების კოლეგიებში.

მაზრებში ნაციონალ. უმცირესობათა საბჭოები არ არსებობენ. სახალხო განათლების სამაზრო განყოფილებებთან არსებობენ ინსტრუქტორები ნაციონალურ უმცირესობათა ენების მიხედვით.

ნაც. უმც. საბჭოს მუშაობა მიმდინარეობდა უმთავრესად საშოლო სფეროში და მთავარი ყურადღება ქონდა მიქცეული თბილისში.

ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭო იყო სათათბირო ხასიათის; მას უნდა გაერჩია საკითხები ნაციონალურ უმცირესობათა განათლებისა, მაგრამ ფაქტიურად ის განათლების სახალხო კომისარიატის დასახულ ზომებს ცხოვრებაში ატარებდა თავისი წევრების და ინსტრუქტორების შემწეობით. ნაციონალ. უმცირ. საბჭომ გაატარა ცხოვრებაში განათლების სახალხო კომისარიატის განკარგულებაში გადაცემა იმ კულტურულ-გამახათლებელი დაწესებულებებისა, რომელიც აქამდე კერძო პირებს ეკუთვნოდათ. ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭოს განკარგულებაში თბილისში არის შრომის სკოლები: რუსული 30, სომხური 27, მუსულმანური 5, ებრაელების 3, ასირიელების 2, ოსების, ბერძენთათვის, ნემცების და პოლონელებისთვის თითო. ტექნიკუმები: რუსული 4, სომხური 7, ნემცთათვის 1.

პროვინციებში შრომის სკოლა ითვლება 247, ტექნიკუმი 3, პროფესიონალური სკოლა 1. ნაც. უმცირ. საბჭომ სოახდინა განხილვა საძოსწავლო დაწესებულების გამგეთა, და მათი უმეტესი ძველი შემადგენლობა შესცვალა ახალით, რამაც საგრძნობლად ხელი შეუწყო მუშაობის ნაყოფიერებას.

ნაციონალურ უმცირესობათა საბჭოს შეკვეთით შედგენილია პროგრამები ენების ისტორიაში. გამოცემულია სახელმძღვანელოები: ასირიულ ენაზე—1, სომხურზე—3, ებრაულები სომხურ ენაზე—1, და რევოლიუციონურ პიესების კრებულები თათრულ და სომხურ ენებზე.

ყოფილ ეთნოგრაფიულ საზოგადოების მიერ შემოწირულ წიგნებიდან დაარსებულია 35 პატარა სამკითხველო სომხურ ენაზე სამაზრო სკოლებისთვის, რომელიც განაწილებულია პროვინციებში.

ნაც. უმცირესობათა საბჭოს აქვს აგრეთვე საცად-საჩვენებელი დაწესებულებები, ეროვნული მთლიანი შრომის სკოლა, სადაც ასწავლიან რუსულ ენაზე, ერთი საერთო საჩვენებელი საბავშვო სახლი სომხის ბავშვების და ერთი საცად-საჩვენებელი საბავშო სახლი რუს ბავშვთათვის. იხსნება ერთი სკოლა ეზიდებისათვის, სადაც მათ ასწავლიან დედა ენაზე, და კლუბი კომეხა მუსლიმან ქალებისათვის. ნაც. უმცირ. საბჭოს ინიციატივით ჩატარებულია ქალაქის რაიონების 3 კონფერენცია ძალიანი შრომის სკოლის პრინციპების საკითხებზე.

მოეწყო პედაგოგების 3 რაიონული გაერთიანება, რომ დაემუშავებინათ, პედაგოგიური საკითხები. უნდა აღინიშნოს, რომ მაზრებთან კავშირი არ არის სავსებით მოწყობილი, განსაკუთრებით მძიმე მდგომაოეობაში იმყოფება თათრული და ბერძნული სკოლები პედაგოგიური ძალების ხაკლულეკანების გამო და ოსური სკოლები, რადგან ისინი არ არიან დაკავშირებული და გორის სამხრეთ ოსეთის განათლების სამაზრო განყოფილებებთან. საზოგადოთ, სასკოლო მუშაობა, წინანდელთან შედარებით საგრძნობლად გამოცოცხლდა, სწარმოებს ახალი გზების ძებნა, მუშაობაში წაქეზება პედაგოგების და ბავშვების შემოქმედებითი ძალების გამოსაჩენად.

პროფესიონალური ცხოვრება

პროფ-კლუბები.

ს. ჰ. კ. საბჭოს საკლუბო განყოფილების კოლეგიამ დაადგინა მოიწვიოს 10-დან 15 მარტის განმავლობაში მუშათა ცენტრალურ კლუბის და პროფკავშირის წევრების საერთო კრება. დღის წესრიგში უნდა დასვას კლუბების მოქმედების ანგარიში.

შემდეგ დაადგინა საკლუბო განყოფილების კოლეგიამ წინადადება მისცეს ყველა კლუბების საამართველოებს ერთი კვირის განმავლობაში გამოიმუშაონ ხარჯთაღრიცხვა მარტისთვის, და აგრეთვე შეადგინონ ამიერიდან საღამოების კვირეული პროგრამები, რომლებიც უნდა დაამტკიცოს საკლუბო განყოფილებამ. კვირის განმავლობაში კლუბის პროგრამაში უნდა იყოს ლექკია ან მოხსენება. ამ. ესენს მიენდო თვეში ორჯერ მოიწვიოს კლუბის მუშაკების თათბირი.

პოლიტ განმანათლებელი მუშაობა პროფკავშირებში.

ს. ჰ. კ. ს. საკლუბო განყოფილების კოლეგიამ დაადგინა მოიწვიოს თბილისის კომიტეტის და რაიონულ კომიტეტების წარმომადგენლების თათბიოი, კლუბებში, სახლებში, პროფკავშირებში და დაწესებულებებში პოლიტგანმანათლებელი მუშაობის საკითხების განსახილველად.

მუშათა ფაკულტეტი.

1 მარტს მუშათა ფაკულტეტის მსმენელებზე მზრუნველობა იკისრა მასალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭომ.

მათი განთავისუფლება 2 საათით უზრუნველყოფილია, უმუშევრებს კი მისცემენ სამსახურს. პოლიგრაფიულ კურსებს ღებულობს თავის თავზე პოლიგრაფიული განყოფილება. მათი საერთო ხელმძღვანელობა და მათი წიგნებით მოძარაგება იკისრა განათლების სახალხო კომისარიატმა.

პროვინციაში

ქ. ახალსენაკში.

რაც დღე გადის, მით უფრო აშკარა ხდება ერთი გარემოება: ეს ის, რომ საბჭოთა ძალაუფლების გავლენა თანდათან ძლიერდება, ღრმავდება პროვინციებში და მიუხედავად ცრუ სოციალისტების სხვა და სხვა გვარი პროვოკაციებისა, რასაც უხვად ავრცელებდენ საქართველოს გასაბჭოების პირველი წლის თავის დღესასწაულის ჩასაფუშავად, საქართველოს გასაბჭოების დღესასწაული ქ ახალ სენაკში მშვენივრად ჩატარდა და პოლიტიკურ შარლატანებს კოვზი ნაკლარში ჩაუვარდათ.

25 თებერვალს სენაკში ყველა დაწესებულებები მორთული იყო გირლიანდებით და წითელ დროშებით.

საქ. კომუნისტური პარტიის სენაკის სამაზრო კომიტეტის შენობის წინ 11 ნახ, საათზე წითელი დროშებით მწობრად იწყო დენა ყველა ორგანიზაციებმა: პარტიულმა, საბჭოთა მოსამსახურეებისამ, სამხედრო პროფკავშირებისამ და სხ. და სხ.

მანიფესტაცია დაინძრა „ინტერნაციონალის“ სიმღერით პარტკომიდან 12 საათზე, გაემართა ფ მახარაძის ქუჩით, უ-ვევს და მიდის ჯორჯაძის ქუჩით, შემდეგ მიემართება ზუ-დიდის დიდი გზით. გამოდის გეშნაზიის ქუჩაზე და უ-ვევს ბაზრის ქუჩასთან ძარ ჯვნივ. უახლოვდება ქალაქის მოედ-ნს, სადაც ამ დროს კოხტად იდგა აღლუმისათვის ჩამწკრივებული წითელ-არნიელები და № ლეგიონის საგანგებო დანიშნულების ნაწილი რიცხვით 500 კაცი. პროცესიაში ენტუზიაზმმა ყოველივე მოლოდინს გადააჭარბა. ბუნებაც კი, თითქოს სადღესასწაულოდ, საზეიმოთ იყო მომზადებული. ზე თავის ცხოველმყოფელი სხივებით ატკბობდა არემარეს.

აღლუმი მიიღო საქ. კომ. პარტიის სენაკის სამ. კომიტეტის პასუხისმგებელ მდივანმა ამხ. მაკ ბედიამ, გარნიზონის უფროსის, ნაჩყებიას და სამ. პროფკავშირის წარმომადგენლის ამხ. ა. ოჩიგავას თანხლებით.

ამის შემდეგ ჯარი ცერემონიალური მარშით მიემართება ქალაქის ბაღისაკენ, სადაც იყო გაკეთებული და მორთული გირლიანდებით დღესასწაულისათვის ტრიბუნა. ჯარს უკან მიჰყვება ზღვა ხალხი ადგილობრივ მცხოვრებლებისა, რომლებიც დიდი ყურადღებით უსმენდენ მომხ ენებლებს. პირველ საათზე მიტინგს ხსნის დღესასწაულის მომწყობი კომისიის თავმჯდომარე ამხ. ვ. ჩაკვეტაძე ხორო ასრულებს „ინტერნაციონალ“-ს.

აქ, ხალხს, საქ. კომ. პარტიის სენაკის სამ. კომიტეტის სახელით მიტინგს მიესალმა და მოულოცა საქართველოს გასაბჭოების პირველი წლის თავის დღესასწაული ამხ. მ. ბედიამ, შემდეგ მიესალმენ: სამაზრო ალმასკომის სახელით ამხ. ვ ქობულია, პირველი კავკასიის მსროლელი ლეგიონის სახელით შარშავინი. საქ. კომ. კავშირის ცენტრალური და სენაკის კომიტეტების სახელით ამხ. ე. ბედია.

ამის შემდეგ საქართველოს გასაბჭოების პირველი წლის თავის შესახებ ვრცელი მოხსენება გააკეთა ამხ. ქობულიამ, რომელმაც ვრცლად დაახასიათა 1921 წლის 25 თებერვლის გადატრიალება და გამკიდველ მენშევიკების ძალაუფლების დაცხობა საქართველოში, შეეხო სხვა და სხვა მხარეს მომენტისას.

განმარტა საქართველოში მენშევიკების ბატონობის სამ ნახევარი წლის გაამავლობაში დაუთავებელი ნაციონალური ომები; ხან თათრებთან, ხან აფხაზეთთან, ხან ოსებთან, ხან სომხეთთან, ხან ადერბეიჯანთან და სხვა.

მოაგონა ხალხს სომხეთი, ჩადენილი მენშევიკების მიერ მათი სამარცხვინო გაქცევის ხანაში; ათვითქმა რკინის გზების ხიდეებისა, რკინის გზებისა, სადგურებისა, გაძარცვა საქართველოსი; ოქროს, ვერცხლის და ძვირფასი ქვების სახით და სხვა.

შეეხო მენშევიკების საშინაო პოლიტიკას და გაახსენა მსმენელებს გლეხების რევოლიუციონური ამბ-ხებები; დუშეთის მაზრაში, ლეჩხუმში, სამეგრელოში, გურიაში; და ეს ამბოხებები იქნა ჩაქრობილი მეფის გენერლების, გერძანელების: შტიკენბერგის, ალექსეევის და ჰაერոპლანებით სთქვა მომხსენებელმა.

შეადარა მენშევიკების მთავრობის და ჩვენი აგრარული პოლიტიკა.

ბოლოს შეეხო ჩვენი საშინაო და საგარეო პოლიტიკას და ასე დაათავა თავის სიტყვა: საქართველოში საბჭოთა მთავრობამ ამ ერთი წლის განმავლობაში მოუღო ბოლო შოვინისტურ პარტიას, ნაციონალურ ბრძოლას და შეღლს, ნაციონალურ ომს.

საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ არამც თუ ბოლო მოუღეთ ნაციონალურ ომს, რომელიც მენშევიკების დროს ხშირი მოვლენა იყო, არამედ ადერბეიჯანის, სომხეთის და საქართველოს რესპუბლიკებმა შეკავშირდით ერთ სამხედრო ფედერაციაში ფაქტიურად, რასაც მხოლოდ ფორმალური დადასტურება ესაჭიროება.

გაუმარჯოს საქართველოს გასაბჭოების პირველ წლის თავს!

გაუმარჯოს ამიერ-კავკასიის ფედერაციას!

გაუმარჯოს მე 3 კომუნისტურ ინტერნაციონალს!

ხალხმა ერთხმად იგრიალა გაუმარჯოს!

ამის შემდეგ სიტყვა მიეცა და რუსულ ენაზე ილაპარაკა პირველი კავკასიის მსროლელი ლეგიონის პოლიტიკურ ხელმძღვანელმა შარშავინმა.

შემდეგ ეძლევა სიტყვა ამხ. ს. თურქიას, რომელიც თავისი გასაგები და მოხდენილი სატყვით იწვევს დამსწრეებში ენტუზიაზმს. ორატორს აჯილდოვებენ ტაშის ცემით.

ნაშუადღევის სრულ 4 საათზე კრება იხურება „ინტერნაციონალ“-ის სიმღერით.

ხალხი იშლება მეტის მეტი კმაყოფილი. მენშევიკებს, მათი ამსონებს და იმათ სახჩო-პანჩოებს, რომლებსაც უნდოდათ ეს დღესასწაულის თავიანთი მიზნებისთვის გამოეყენებინათ დავამშვიდებ და ვეტყვი: არა ვეტაბატონებო, კმარა ახლა შორს მუშები საგნ! მათ დიდი ხანია გაგისინჯათ თქვენ კბილი და მიაგნო ის გზას, რომელსაც დიდი ხანია ეძებდენ. აწი რაც უნდა ეცადოთ ამ გზიდან ვერ გადაახვევინებთ.

ფ. ხალომეშვილი.

—

ზეგზ-ზოვი

დიდი ამბით და ზეიმით იდღესასწაულა გომის რაიონის მუშა-გლეხობამ თავის განთავისუფლების წლის თავი. ჩვეულებრივ დარაზმული, აუარებელი წითელი დროშებით და ზურნებით მოდიოდნენ ყოველ მხრიდან, ყველა სოფლიდან, და „ურას“ ძახილით გროდებოდენ დანიშნულ ადგილზე. ხხიარულ[illegible] გაბოროტებული მენშევიკ[illegible] გლეხობდენ დაკარგულ შელს, თბილ კაბინეტებს... მათ გულს უსიებდა მშრომელი ხალხის სიმხიარულე, წითელი დროშების ფრიალი. მათ ეგონათ, რომ 25 თებერვალს არავინ გამოყობდა სახლიდან თავს, ან თუ გამოვიდოდენ სამეღლოვიერო დროშებით. რომელ სულელს შეეძლო ეფიქრა ეს, გარდა მენშევიკებისა? მაგრამ როგორც ათასჯერ, აქაც ჩაუვარდათ კოვზი ნაკარში. მიუხედავად იმისა, რომ მეტად ცუდი, ტალახიანი გზები იყო, მაინც არ დარჩენილა მოუსვლელი არც ერთი მუშა-გლეხი, ვისაც კი შეეძლო სიარული.

ნამუადღევის პირველ საათზე უკვე მოთავდა პროცესია. აუარებელმა ხალხმა მოიყარა თავი. ისეის გახუმუყვეტლივ „გაუმარჯოს 25 თებერვალს“, იკრიბებიან ტრიბუნასთან. მიტინგს ხახის ამბ. ალ. ცაბაძე. ის ბგოძხობიარე სიტყვით მიესალმა მშრომელ ხალხს და გააცნო დღესასწაულის ისტორიული მიზანი. მან ძაფიოთ გააშუქა მენშევიკების სამი წლის ბატონობის შედეგები საქართველოში და შეადარა საბჭოთა ხელისუფლების ერთი წლის მუშაობას. ის შეეხო აკრეთვე გენუის კონფერენციას და აღნიშნა გაქცელ მენშევიკების ხელის ფათური საქართველოს მუშების და გლეხების გულში. ბოლოს მან მოუწოდა ყველა სხვა ფრაქციის წევრებს ელაპარაკათ თავისუფლად, მაგრამ ითავან ინება ლაპარაკი.

შემდეგ ილაპარაკა ამხ. ვ. ცაგარელმა, მენშევიკების მოღვაწეობაზე სამი წლის განმავლობაში.

ბოლოს ილაპარაკეს ამხ. გარსევანოვმა, ნიკოლა ნოზაძემ (ლატაკი გლეხია), ალექსიძემ, ჩუტკერაშვილმა და სხ.

დასასრულ მიტინგმა მიიღო ამხ. ცაბაძის მიერ წამოყენებული შემდეგი რეზოლიუცია:

„გომის რაიონის მუშების და გლეხების გრანდიოზული მიტინგი, შეკრებილი 25 თებერვალს სადღესასწაულოთ—აღფრთოვანებული გრ-ნობით მიესალმება მშრომელი ხალხის ავანგარდს—კომუნისტურ პარტიას და მის სახელოვან ბელადებს. როგორც დღემდის — შემდეგშიც ღრმად გვრწამს, რომ კომ. პარტია იბრძოლებს შრომის შვილების საკეთილდღეოდ, და მიიყვანს დასახულ მიზანამდის—კომუნიზმის სრულ განხორციელებამდე მთელს მსოფლიოში. დე, ძიწოდან მშრომელი ხალხის მტრები ჩვენი დღესასწაულით და იკოდნენ, რომ მათი ხზე ალარ ამოვა, სანამ ვიარსებებთ. ჩვენ ვსდებთ წმინდა ფიცს, რომ სიცოცხლის უკანასკნელ წუთებამდე დავიცვათ საბჭოთა ძალაუფლებას.

გაუმარჯოს 25 თებერვლის დღესასწაულს!

გაუმარჯოს მუშურ-გლეხურ საბჭოთა მთავრობას!

გაუმარჯოს კომუნიზმს“!

მიტინგი დაიხურა 3 საათზე.

დასასრულ გაიმართა ცეკვა და ჭიდაობა.

ც.

ბიბლიოგრაფია

რედაქციამ მიიღო გამოსაცხადებლათ შემდეგი გამოცემები:

1. **თბილისის სტატისტიკური ატლასი**, ეკონომიურ სტატისტიკური ცნობების კრებული შედგენილი თბილისის საბჭოს სტატისტიკური განყოფილების მიერ. გამოც. თბილისი, 1922 წ. ფასი 500 ათასი მანეთი.

2. **შრომის კანონდებუ ებათა კრებული № 1** 1921 წლის მარტის 15-დან სექტემბრის 15-მდე. გამოცემა ს. ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატისა, თბილისი 1921 წ.

საredაქციო კოლეგია.

ბელის მოქმედთა საყურადღებოდ

სახელმწიფო გამომცემლობა აუწყებს გაზ. „პრაედა გრუზიი“, „კომუნისტი“, „ალარმირ ასტლ“ და „ნოვაია მისლის“ ყველა ხელის მომწერლებს (სახელმწიფო დაწესებულებებს, პარტიულ და მუშათა ორგანიზაციებს და კერძო პირებს, რომ შემდეგში გაზეთები გაეგზავნებათ მათ მხოლოდ მარტის ხელის მოსაწერი ფასის გადახდის შემდეგ.

დაწესებულებებს და პირებს, რომლებიც არ შემოიტანენ თებერვლის და მარტის ფასს, შეუწყდებათ გაზეთების გაგზავნა 1 მარტიდან.

ხელის მოწერა მიიღება სახელმწიფო გამომცემლობაში (ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 5)

(5—2)

შაგიამანი
ქიმიური ქარხანა ატომი

ჰეიდის შაბიამანს.

ელისაბედის ქუჩა, № 204.

პროფესიონალური

საერთო კრება სახალხო კვების და საერთო საცხოვრებლის მუშა მოსამსახურეთა გადადებულია და მეორეთ ინიშნება შაბათს 4 მარტს სრულ 5 საათზე.

კრება გაიხსნება, რ მდენიც არ უნდა დაესწრეს და ჩაითვლება კანონიერათ.

წეს-რიგი:

1. სრულიად საქართველოს პროფესიონ. კავშირების ყრილობის მუშაობის შესახებ.
2. ამიერ კავკასიის პროფესიონალურ კავშირების ყრილობის ინიშვნელობაზე.
3. დელეგატთა არჩევნები ყრილობაზე.

პრეზიდიუმი.